ROYAL INSTITUTE OF MANAGEMENT NEWSLETTER

Editorial

Dear Readers,

The Royal Institute of Management was established in 1986 and was incorporated as an autonomous institute in 1990 under the Royal Charter with a Board of Directors as its governing authority. The Institute functions with the vision "To be a premier centre of excellence in management development and policy research in the region". RIM, therefore has been mandated to "impart, promote and improve professional knowledge and skills in management and public administration in both public as well as private sector in the nation" towards complementing the achievement of our national goal.

With contributions from the interested faculties and trainees, RIM Newsletter is a biannual production of campus events, poems and compositions. The second half of the academic year was showered with a number of exciting celebrations. With so much love and enthusiasm the trainees fully took part in the 22nd RIM Convocation held on 23rd of August, an event dedicated to the RIM graduates of 2016. The faculties and trainees also took part in the Annual Rimdro conducted for the wellbeing of the RIM family, marking yet another successful event.

The Zhenphen Tshogpa carried out major planned activities that included BCSE free coaching class, cultivating vegetables within the campus and volunteering for Drugyel Dzong Reconstruction Project. Sports event such as badminton, volleyball, basketball, snooker tournament were conducted. Inter-puen Dzongkha and English debate competition were also some of the exciting events organized in the second half of the academic year.

With the hope of discovering more enthralling events and experiences, we present to you the November issue of the RIM Newsletter, 2017.

Happy Reading!!!

MANAGEMENT FOR GROWTH AND DEVELOPMENT

November 2017, Issue No. 21

In This Issue

English Section 1-18
Lodok Nam YSHI............ 1
Know your Planet Earth 3
The exchange of the Milk-tooth......5
Change 5
Enabling Women, Bhutan's Silent Towers of strength-Mission 2018 ...6
The setting sun in a foreign land 8
Nothing to lose, nothing to fear 9
Achu Daka..10
Seven billion dreams, one planet, consume with care...........................11
Mr. Wood..13
Poem Section 15-25
Campus Event 25-27
Dzongkha Section 28

Editorial Team

Jit Tshering — *Advisor*
Tshering Yangzom — *Literary Secretary*
Kinley Wangchuk — *PGDPA*
Sonam Yeshi — *PGDPA*
Pema Seldon — *PGDPA*

Royal Institute of Management
P.O. Box 416, Semtokha; Thimphu, Bhutan
Telephone: +975-2-351013/351014; Fax: +975-2-351029
Website: www.rim.edu.bt

Lodok Nam YSHI

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in National Law (PGDNL A)

Author: Duba Tshering

My root teacher told me that whatever we do we should always remember Lodok Nam Yshi and do it. I have reproduce here below.

1. Difficult to obtain precious Human life.

-The freedom and the favourable conditions of this human birth are extremely difficult to obtain. The first of the attitudes concerns the precious human body. The most precious human body are the ones benefiting all sentient beings. In general, human beings are all very special. In particular though, the most precious human beings are those who are really working for all other sentient beings, who have positive attitudes and positive thoughts. These human beings are very rare and very precious.

There are many different qualities which make this human body very special for us, this human body, in this life situation, is free from many obstacles presented to other forms of lives. With our potential for positive mind, virtue, understanding, love, and compassion, we are different from other beings. We can see and understand things deeper than some other beings.

Therefore, our human conditions are very special. As students of the Dharma, we don't focus only on the surface level. We are looking for something deeper and want this to happen for other sentient beings also. We are trying to reveal our natural essence. This attitude, which we express with our body, speech, and mind combines with all the circumstances of our human body to make this human life very precious. It is important to recognize just how precious this moment is. We should be happy and have joy in this. It is very important. Right now, we are really free. We can do anything that we like. We have opportunity, freedom, and capabilities. Feel joy in this opportunity and be a very happy person.

2. Everything Born is Impermanent and bound to die.

The second attitude is concerned with changeable natural states. Thinking about how the world is changing and moving is really very important. Everything is changing. The season, time, everything is always changing, not going to last beyond one moment. In gross level, in subtle level everything is changing. We are also changing all the time. Even though we have gained this precious human body and all our special circumstances, these are not going to last forever. The essential changing nature is part of everything. It doesn't happen just with us. Everything is changing, what you see, what you perceive, what you think. Everything is continually moving in a changing state. This is the natural system, a law of nature. Everything has to change.

We cannot prevent or stop things from changing. Rather than moving in the direction of the change, what we do is to practice clinging. Clinging (attachment) means trying to hold on to things as they appear to be right now. But even though you cling, change will not stop. When we develop the strong attachment to things as they appear to be right now, and then when we see them changing, we feel suffering and sadness. By our attachment, we try to prevent things from changing, things which by their very nature must change. This attitude can only produce suffering. When we truly understand that everything by natural law must change, then we will understand that there isn't anything to be attached to. Without attachment, we won't have too much suffering or sadness.

We must relax our mind, and let things move and change as is their nature. With this attitude we won't have worries. We won't have much suffering. You move your mind along the direction of change because you know that change had to take place. If snow falls it's OK. That is the nature of the winter. If flowers bloom, that is also ok. That is the nature of spring. We move along with the changes. Along our life path, many changes will come. If your mind is open and relaxed about the changes, you will get

some results. Right now we are here. It is November 2017. In November 3090, we will all be gone. That is the nature of things. No point in worrying about it now. What we have to do is not cling to everything. We must use the opportunity in this moment. This is really most important. We should use this opportunity and take advantage. We should not miss the golden opportunity. Every time is really the right time. Use this movement as a previous moment. Use this movement to move towards your purpose. This attitude will benefit you in this lifetime as well as in the next life.

3. The Law of Cause and Effect.

- The results of virtuous and unvirtuous action which are causes are inexorable. Now we shall explore the third attitude, the cause and effect system. This is also known as the understanding of the system of the causes and effect. Everything really depends upon the cause and effect system. The law of cause and effect is always working. If a cause and condition are present, there will definitely be a result. Results must come from their causes and conditions. Right causes and conditions produce right results or effect. This never alters. This always operations. If we don't have the right causes and conditions, there will not be right results no matter how much we hope or expect them. If we have the right causes and conditions, definitely the right results will come. It is inevitable. Even if we say we don't want them, the results will definitely show up.

Inwardly everything is like this also. Positive inwards causes and conditions bring positive inward results. Negative inward causes and conditions bring mixture of inward results or effects.

Knowledge of the cause and effect system is very important in Buddhism. Karma is the name of this system. You are the one who gets the results of your own causes and conditions. You are the producer of your own causes and conditions. You are therefore the producer of your own effects.

Whatever you do, the results will come to you. By understanding this system, we can learn the importance of having more positive attitude. Reduce your negative activities, and learn more positive activities. This is the lesson of this line of the text. Cause and effect are inevitable.

4. The very Nature of Samsara is suffering.

- The three realms of cyclic have the nature of an ocean of suffering.

This line of the text bring us to the fourth understanding. The reference here to suffering reminds us of the natural changing state and our mind of attachment. As long as we have attachment and clinging, we will always react, and our reaction present a lot of difficulties. By the very nature of samsara we are not comfortable all the time. Actually, because our clinging mind continually reacts to change, samsara is always uncomfortable, for as long you don't give up your attachment and clinging. That is as long as your uncomfortable mood will stay. The whole point is that we should not be too attached to temporary sensory pleasure. They are going to change. Bring your mind more into the detached state. Then practice Dharma.

Think of all of these teachings. The precious human body. The changing impermanent state of everything. The system of cause and effect, the very nature of samsara as suffering. Don't be too attached. Use this precious opportunity. Do something good for yourself and good for others from now on. Turn your mind towards the positive. Turn your mind in the drama which is of benefit to You and benefits to others. Develop less grasping and clinging. For what is the real meaning of Dharma? Dharma means love and compassion or and non-violence based on the truth.

That is really Dharma. Continue on this path with your mind, speech, and body and you are turning in the Dharma.

To this point in the text we have spoken of the general Ngondro practice. We have been really looking at the samsara levels, not using any deduction, or reasoning. We have been looking at things as they are. This is general Ngondro practice. You need a good understanding of the general practice before you can proceed.

Know your Planet Earth

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Author: Kelzang Tshechi

Through the line of history and infinity of future, nature has done a great work, It is the heart and motive of entire human civilization enduring till now and ensuring in future. It is the ultimate source of food, water, space, and all other necessities that is required for survival. Today, human population has reached seven billion, and it is immense enough to be supported by limited exhausting resources. Planet Earth is running out of arable land, clean water, fossil energy, and the food to feed growing population. Earth is in race against time and the changing climate to ensure baseline resources for all the lives it host. This is the time for every beneficiaries of this planet to stand and realize that, the natural resources are on the verge of exhaustion and it should be used sustainably.

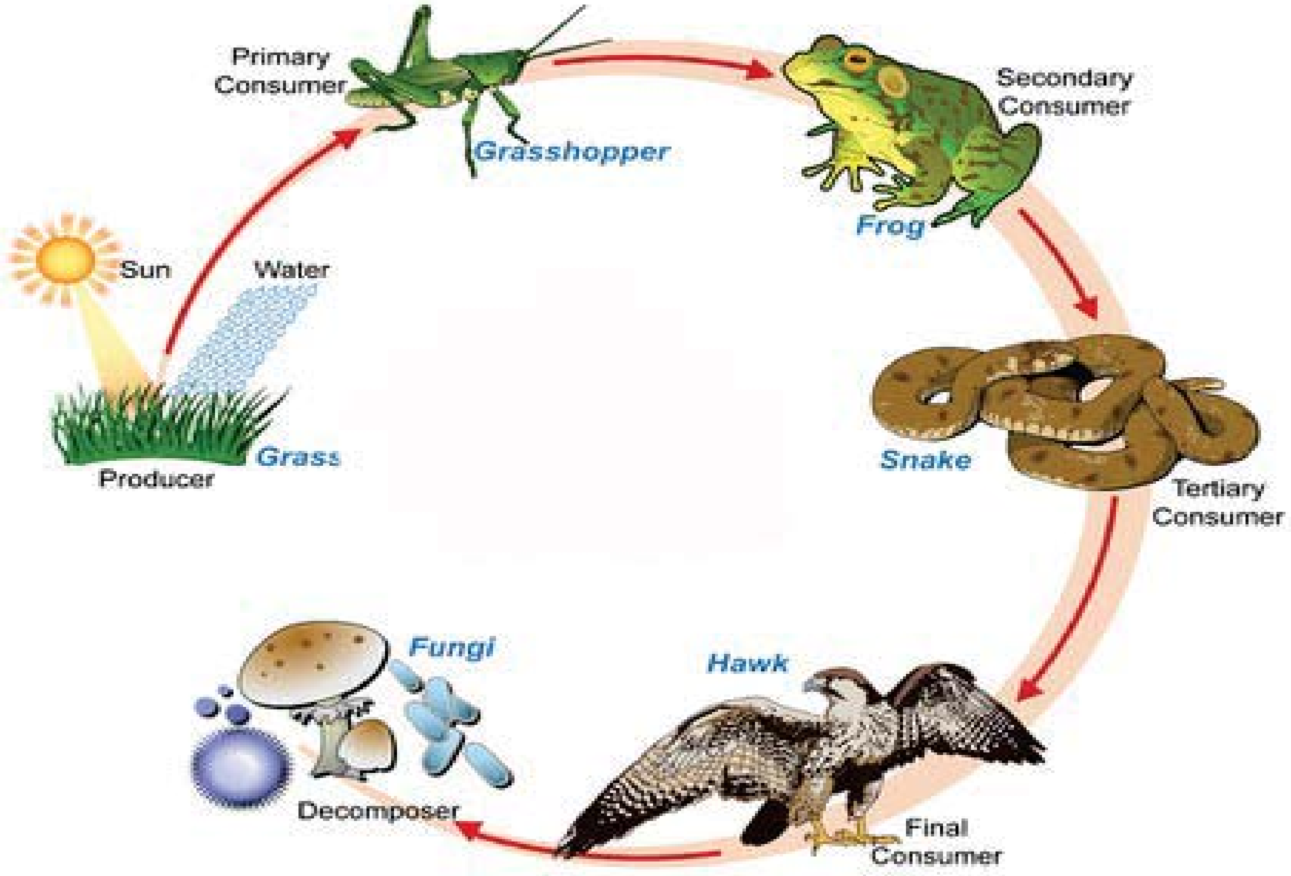

The very existence of humanity depends on the food resources. With the increasing population, food security becomes the prior concern worldwide. According to the World Health Organization (2014), the count of chronically undernourished people comes to 805 million. On the contrary, millions of people are overfed. As reported by World Health Organization (2014), 1.4 billion adults and 40 million children are overweight and obese. It signifies the food resources are not consumed sustainably in some developed countries that developed nations over utilize the food resources, thus depriving the food security of some underdeveloped and developing nation. To cater to the demand for excessive consumption of food in developed nations and to reduce poverty in underdeveloped nations, arable lands are intensively cultivated to increase the food production which results into soil degradation. Ac-

cording to the study conducted by Cornell University (1995), it estimates that 75 billion tons of topsoil is lost annually and annual drop in productivity is estimated at 0.3 percent per year. If this intensive cultivation continues without sustainable use of food resources, it will come to a limit that there will be nothing left to squeeze out from the soil and crops won't bear grains. In order to minimize and avoid such factors leading to future food crisis and poverty, methods such as sustainable agriculture practices, efficient utilization of food, reducing leftover and controlling population should be taken into serious consideration.

Current human society is built up on energy and minerals provided by Earth. With increasing population and development, more pressure is exerted on minerals and fossil fuels such as petroleum, coal, and natural gases. According to Miller (2004), presently identified oil reserve would last for 53 years, gas would last 200 years and coal would last 225 years at the current consumption rate. These figures sound bit more but, it should be noted that consumption rate do not stay constant. Every year, increasing number of vehicles are introduced on roads, industries keep on booming, and more houses are built which require energy as light and heat. For the interest of economy, minerals are extensively extracted destroying landscapes and biodiversity. In fact, just little fraction of wealthy population owns the lion's share of minerals. These natural reserves are under intense pressure from over consumption that people consume millions of years' resources in just few hundred years. In response to prevent over utilization and rapid exhaustion of natural reserves, it is important that measures such as turning off switch when not in use, not using vehicle on errands and short distances and switching on to alternative energy sources like renewable energy should be taken as sustainable steps as current generation is living in a borrowed time of future.

Daily human activities require great amount of water. According to Lomborg(2000), ocean constitutes 97.2 percent of Earth's total water but unfortunately sea water is unfit for human consumption and uses, as it is too saline. There are only 2.8 percent of freshwater and of which 2.15 percent is trapped in polar ice and glaciers. Thus, only 0.65percent is accessible for usage in lakes, rivers and groundwater. Water scarcity and water stress is becoming one of the great challenges in many parts of the world. It became obvious that water shortage would draw conflict among regions and population if it is not managed properly and used sustainably. For instance, river Nile mostly benefits Egypt, Sudan and Ethiopia, which all are water scarce countries. To meet the need of increasing population, Ethiopia and Sudan plan to divert more water from river Nile. Such upstream diversion by those two countries would reduce the amount of water available to already water-short Egypt and would eventually result in water war. In order to prevent such catastrophe, countries should cooperate in allocating water supplies, reducing population growth, controlling water pollution, and efficient water usage.

Thus, human activity is upsetting planet Earth molecule by molecule and one day, earth will urge humanity to survive rather than to prosper. Taking in account of the Earth's exhausting natural resources and increasing consumer population, responsibility to manage and sustainably use vital life sustaining resources such as food, energy, minerals, and water falls on each and everyone's shoulder. It is high time for humanity to work for measures to manage those natural resources from overconsumption and unjust distribution among population that pertinent global challenges become possible through the little efforts of individual. Moreover, human should never forget to thank Earth for providing all the necessities of living till now, and through learning to love Earth and its natural resources we will value of natural resources.

The exchange of the Milk-tooth.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in National Law (PGDNL)

Author: Dechen Tshomo Dorji

It marks an important transition in one's life, when your milk-teeth start falling. As a child, I eagerly waited for my new teeth to grow, as the old ones fell apart. How would it look like? Will it grow in the same place? Will it be the same shape? These wonders filled my little head and that aside, I was worried that I might have crooked teeth or worst, no teeth re-growth at all. A child's brain is fascinated with unusual solutions when there are plenty of questions. Nevertheless it becomes beautiful memories, worth remembering.

I remember my grandma telling me to preserve the fallen tooth, and wait till the full moon night to exchange my teeth with Mr. Moon. There's a funny belief that Mr. Moon owns a lot of conch teeth and thus when the full moon night approached, I followed my grandma's instruction, religiously, to have a conch teeth of my own.

The exchange ritual was simple. All I had to do was shout a request in the empty space, facing the moon, of course. It was to be made in a sing song way. I was to address Mr. Moon as 'Acho Daka' which literally meant brother moon, I haven't got a clue on what basis Mr. moon is addressed as brother moon but whatever the reason be, I was told to address him that way.

I wanted to be heard, so I climbed a higher elevation and began my bargain with Acho Daka.

My grandma reiterated the bargain phrase, and I repeated it to myself several times before standing before the mighty Mr. Moon. The phrase went something like this:

"Acho Daka, Let me exchange my tooth made of bones with your conch teeth, Please."

Shouting the request loud and clear in the space, I wilfully threw the tooth upwards, as far as I could, with every bit of energy left in me.

The hope for the conch teeth super-ceded every bit of logic. Yet, this tradition of exchanging the tooth with Acho Daka was a well known practice amongst the kid of 9- 13 years of ages, in my locality.

Apart from such practices, Some believed that the fallen tooth should be kept hidden in the holes of walls, hoping for Mr. Mouse to take it and in return get the sharpest and the best of teeth like little mouse have … similarly it is believed to be of bad omen, if a hen or a rooster eats your fallen teeth, since those creatures has no teeth, one believes that the teeth will never grow again.

Other beliefs related to milk tooth, is that when the milktooth becomes loose, you should keep it hidden from women who are conceived, for it shall take ages for the re-growth of the teeth. People say, it might take 9 months, the exact time of gestational period of the unborn baby.

To sum up, growing up with such beliefs made it,

Change

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Author: Leki Choden

"The only thing that's constant is change", they say, but little did I know that all changes were upon my way.

I grew up with a dream to be a tutor. Having seen my teachers had me aspired to be one. The aspiration changed as I was introduced to science subjects, especially biology, that I was pretty good at. I then dreamt of being a doctor.

My dreams were shattered to earth as I went through my BHSEC result. My numbers were too less to apply for the medical studies. The result had me cry for an hour, as though it would bring in alteration. I had no idea as how to go about. Life suddenly was a web of confusion. I really had no idea as how to proceed on.

Nevertheless, my parents had taught me to be optimist. They were of a faith that my marks would at least be welcomed in a few of nursing colleges, self-funding though. With love they had me pampered, for they knew I was uneasy with the result despite the hard work I have put in.

I then had myself registered for the RUB colleges. Unexpectedly, Sherubtse had me selected for Dzongkha and Media Studies. Without second thought I had it confirmed, although I had no idea what the course was about. I then, decided to be happy and convinced my parents to let me take up the course.

I had less or no idea what was expected from me being a media student. In the introductory session when I was asked to reason out as to why I was interested in the course, honestly, I had it revealed, that I came to Sherubtse having no other option. The class had me laughed upon. However, there were a few more who had the same response. Gradually, I developed interest in the subject.

I now realize that I was meant to be at Sherubtse. More than anything else, having chosen to be a media student would be the greatest accomplishment evermore. Fate had me dropped on the platform where my interest was situated. I always had been interested in writing and taking pictures, though I was good at neither of it. There was no better course than media which fitted in with my passion. Owing to lessons that I have learnt, today I take better pictures at least, even if I couldn't be a journalist that I was expected to be having studied journalism.

Opting to sit for the Civil Service Examination yet again opened up a new route. I am now being trained to be a Public Administrator. From taking up computer applications as the major subject to being a science student, pursuing a Degree in Journalism and training to be a Public Administrator, the journey never was easy, yet motivating it was. I am now happily looking forward to make the best of everything that comes along.

Enabling Women, Bhutan's Silent Towers of strength-Mission 2018

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Author: Kinzang Namgay

Women can really make a good set of leaders and a strong foundation for Bhutan's growing democracy. Though a deep-rooted concept "women's best place is in the kitchen", but it's a matter of inequality now. It is prerequisite in the democratic setup to have balanced representation of voices irrespective of gender. When the world today is massively advocating on the importance of the third gender, why not, at least for our women first.

As of now Bhutan has a woman Minister, constitutional post holders, Ambassadors, Dzongdhags (District Governor), Drangpoens (Judges/Justice), Politicians, Nyikem (red scarf recipients), Local Leaders (Gups, Mangmis and Tshogpas), Doctors, Engineers, Pilot, Army officers, Teachers, Authors, Painters, Cabbies, so on and so forth. In a way, the women leadership is likely to outnumber henceforth. I personally feel the importance of woman's voice in every nation building and policy decisions for better, sound and healthy democracy.

The tiny Kingdom of Bhutan, became democratic in 2008. The Democratic Constitutional Monarchy was instituted as a unique form of government with the formal inception of democracy in Bhutan. Bhutan thereby, witnessed two successful parliamentary elections in 2008 and 2013 respectively. Yet again Bhutan is preparing for the third round of democratic elections in 2018. Besides parliamentary elections, local government has given equity of representation despite gender. However, in the mere past one decade, women has least representation be it in parliament or in local government. Compared to the first parliamentary election the number of women in politics decreased in 2013 election. Yet Bhutan has its first woman representative in cabinet (first woman minister) and two women local leaders elected in second local government election in 2016. Perhaps women have taken over various leadership positions in diverse capacities in Bhutan and at various international level. Perhaps the women leadership do not proportionate to that of their male counterparts, nonetheless even in small proportions, women in Bhutan have tremendous contributions in strengthening democracy, good governance, decision making and nation building activities.

Generally the principle of democratic institution mandates equal representation despite differential races, ethnicity, gender and religion, as democracy is peoples' government. The unequal representation in democracies across the globe and in particular, the Bhutanese democracy is an emerging concern. As Bhutan embark and prepares for the third round of parliamentary election, it is likely to increase the women participation. The formation of new political parties in addition to existing political parties are expected to have good proportions of men as well as women representation. Bhutan as a young and growing democracy, require remarkable efforts from women in making policy decisions. Woman can be the best person in understanding the issues relating themselves and children. Although the country's demography represents 50% women population yet it is absurd to have so less women leaders in the country. Furthermore, the adequate women leaders in parliament or cabinet can only achieve equal representation and healthy democracy.

Women also have overwhelming roles in the pursuit of good governance. Women leaders will ensure laws and policies to be in line with the ground realities of not just men but also women and children.

Some of the policies such as Domestic Violence Bill, setting the legal age for consensual sex, punishment for rape, Tobacco Act, Youth policies, Education policies, Health policies could be effective and comprehensive with more women leaders and politicians. In Bhutan, women exhibit significant roles as mothers, wives, sisters and daughters. Besides numerous positive qualities, women are considered to be best nurturers, best advisers, best homemakers and source of love and inspiration. The integrating of such positive qualities at national leadership level would further strengthen the vibrancy and diversity of our young democracy. Thus it has been vital to include women in leadership positions.

Gender equality is not a big issue in Bhutan but traditional and social norms inhibit women to come forth in any leadership positions. In addition, lack of support from their spouses and lack of qualifications also greatly hinder women's participation in politics. Perhaps quota system and seat reservation for women in any political parties may encourage women but in the current context it is not so applicable in Bhutanese democracy owing to small constituency representation of just about 47 seats. On the other hand, the ah-hoc enforcement of such system may likely bring several grievances.

Meanwhile as the 2018 democratic election draws closer, I expect more women candidature in political parties to give tough competition to their male aspirants, to bring about better systems in growing democracy of Bhutan. I support and encourage our girls and women to be resilient, and uphold enigmatic strength and be a beacon of hope to the world. Let the TOWER be on the foundation of equity, justice and respect.

The Setting Sun in a Foreign Land

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Author: Namgay Choden

I remember the times in India when going out at dusk would practically become very hard, not because of the extraordinarily heavy traffic jam and not because of any other 'Crime Patrol' or 'Savdhaan India' incidents but only because dusk would always somehow remind me of the smokes bellowing out of the chimneys of the homes in my village back in Bhutan. The setting sun painting the evening sky with vibrant colours would always make me remember the evening tea by the side of the furnace, surrounded by my loved ones, rendering me homesick.

We dream of the days in the future when Bhutan would become like the developed western countries. We talk about elevators and escalators, of Gucci bags and Chanel perfumes and of many other western world things whose names we have hardly ever heard of in our lives. But the question is, do we really want these changes to take over Bhutan? Do we really want to give up our invaluable culture?

Spending three years of my life in Bangalore has made me realize that I would never want Bhutan to become Bangalore. The time I spent outside Bhutan is not much but it has instilled in me a respect and love for my people and culture which was not there before. Even if I have to eat rice and potato for my entire life, I will do it because I know everybody around me is doing the same. Even if I have to wear gho and kira my entire life, I will do it because I know that every time I wear it, people around me are not staring at me as if I have come running out of a circus performance. I will visit different countries in the future and I will experience different cultures

but I will never forego the values instilled in me by my culture. The setting sun in a foreign land made me realize the importance of my culture and deepened my respect for it.

Nothing to lose, nothing to fear.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Financial Management (PGDFM)

Author: Tenzin

Inspired by the quotation:

"Expecting the world to be fair just because you are fair, you are fooling yourself. It's just like expecting a lion not to eat you because you don't eat him."
Pravinee Harbungs.

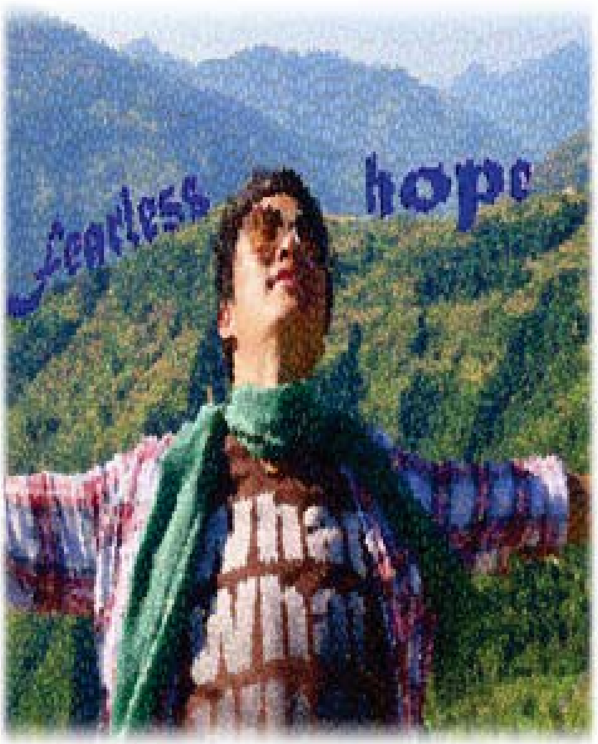

A man with nothing to lose is a man with nothing to fear. You may consider this as an idealistic doctrine. However, that is the truth. The truth of doing things, which becomes "Right kind of wrong." That is why people fear to the extent of losing faith in God, trust in oneself and others, loyalty in a relationship, values in work, and honesty in speech. Never in this more than 7 billion human species would one be without something to lose. A person without parents will have relatives. A person without relatives will have friends. A person without friends will have oneself. That is where we become so dependent and ignorant which ultimately leads to irrational behavior, insane thoughts, and mischievous deeds.

If you are wondering, why there are so many people who are corrupt, drug addict, disloyal, unfaithful, and inhumane around you then the answer is quite simple and plain. We exist and they do. In fact, co-existence would rather be a good explanation. Everybody is having a tough time looking for a better tomorrow. Everyone is struggling, day in and day out, to become a better human being than yesterday. It is just that people are driven by their own ideology. So, then the difference in you and me. The difference in how each one of us endeavour. The difference in what you think and what others do.

When we have something or someone to lose, we become fearful. In the process of becoming too protective, people immediately take that one extra step, a step that might change your entire chapter of life. Why would anyone dare to lose his/her own family? Why would anyone become careless about his or her loved ones? Why would anyone not lie to protect his or her friends from getting worse off? Why would anyone dare to lose his/her status in the society? Basically, people become corrupt to make his/her families better off. People lose faith in God because not all the prayers are answered and wish fulfilled. People become disloyal because they do not have that innate ability to lose one over another. People become inhumane sometimes because they do not trust others. In a nutshell, we are all fearful of losing someone or something. The very reason why we get involved in such socially unacceptable thoughts and deeds is that we do not want to lose someone whom

we consider is important in our lives.

Therefore, a person with nothing to lose is a person with nothing to fear. Only if we have nothing to lose we shall then be fearless. Only if we become immune to the fear of losing someone we shall remain clean and perfect.

Trashi Delek!!!

Achu Daka

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Financial Management (PGDFM)

Author: Phub Dema

Once upon a time a witch visited a village and ate all the people there. Only a girl was left to be eaten and her name was Pema. She was very witty that the witch could not catch her. The witch chased Pema all over the place but she climbed a fruit tree and hid herself. The witch disguised herself into an old women and came up to the fruit tree.

"Where are you coming from old women?" Pema asked.

"I am coming from Tshochokha village." Witch answered.

"The witch has eaten all the people from our village. Why didn't she eat you" Pema Asked.

"I am old and weak. I don't have flesh to eat or blood to drink. May be that is the reason why I am still alive." Witch answered.

"Can you please give me a fruit from your tree? I am thirsty and hungry." Witch said.

"I just have few fruits left. But since you are hungry I will throw you one." Pema answered.

"Ok I will catch from here." Witch said.

Pema threw a fruits

"I could not catch the fruit and I can't bend down to pick it up too. Can you please come down and pick it up for me?" said the witch.

"I won't come down. I climbed up to hide myself from the witch instead I will throw you another one. You better catch it?" Pema said.

Pema threw one more fruit.

"Oh dear, I could not catch it again. Please pick it up for me. Please, please…. You are like my daughter. I will die out of hunger, dear" Witch said

Pema agreed and she climbed down. The witch caught her. The witch boiled water in the big pot, put Pema in big basket and hung her above the pot. She was going to cook her and eat. The witch goes outside and asks her husband to look after Pema till the water boils.

Pema however tricked the witch's husband.

"Look…that is very nice village over there. All the people look very healthy and even the children look very healthy. That village has lot of healthy people" Pema said.

"Don't lie to me. I can't see anything from here" Witch husband said.

"You won't be able to see from down there. I can see from here. Look over there; I can see healthy adults and even the children all so happy." Pema said.

"Are you sure?" he asked.

"Yes I am sure. I think you can't see from down there but I can see from the basket here" Pema said.

"In that case you come down; I will come up and have a look myself." he said.

The demon gets into the basket.

"You were lying to me. I can't see anything from here; I don't even see any healthy people. I don't see anything from here. Get me down now" he cried.

"If you wanted to come down, who told you to climb up? Few minutes earlier the two of you wanted to cook and eat me. Now I will cook you" Pema said.

"Get me down!!" he pleaded.

But Pema, in order to survive, put him into the boiling water and runs away. When the witch came back, she got very angry and looked for Pema. The witch chased Pema over the mountain and down the valley. Pema saw a house and quickly hid herself. She climbed to the rooftop and shouted to Achu Daka for help.

"Achu Daka, Achu Daka throw me iron chain and not the cotton rope. Achu Daka please help me. The witch is coming to eat me. Achu Daka, Achu Daka throw me iron chain and not the cotton rope. The witch has already entered into the groundfloor.... Achu Daka."

"Wait... let me get up!" replied Achu Daka.

"Achu Daka, Achu Daka throw me iron chain and not the cotton rope. The witch has already climbed first floor .... Achu Daka." Pema screamed.

"Wait...let me wash my face!" Achu Daka replied.

"Achu Daka, Achu Daka, the witch has reached the attic... Achu Daka" Pema screamed.

"Wait ...let me have my breakfast!" Achu Daka responded

"The witch has climbed onto the roof. She is very close to me now; please pull me up, Achu Daka" Pema screamed.

Just then, Achu Daka threw an iron chain toward Pema. Pema caught it and Achu Daka pulled her towards him. The frustrated witch climbs on the roof and called Achu Daka just like Pema did.

"Achu Daka, Achu Dak, throw me cotton rope and not the iron chain, Achu Daka" Witch called.

Instead of asking for an iron chain, the witch mistakenly asked for cotton rope and then Achu Daka threw down the cotton rope. The witch caught the rope and was pulled up. On the half way the rope broke and the witch fell off the sky. She banged her head on the rock and died. Pema lived happily ever after.

Seven billion dreams, one planet, consume with care

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Author: Ngawang Tshendu

"When the last tree has been cut down, the last fish caught, the last river poisoned, only then will we realize that one cannot eat money"

-Ted Poole.

The world population tends to double itself every twenty five years, thus increasing in geometric ratio while even under the most favorable condition, agricultural produce increases each twenty five years only by an equal quantity, thus increasing in arithmetic ratio as explained by Robert Thomas Malthus in his Malthusian theory. There are limits to the Earth's potential to supports human. Currently, earth sustains about seven billion people. However, Botkin and Keller believe that Earth could only support a human population of 15 billion. Human and nature are intimately integrated. People in industrialized countries make up 20% of the world population but consume 80% of the world's resources. This is due to the pattern of the economic development that ensures that people go on consuming even more than they actually need.

Besides dwelling on earth, menkind are engaged in rapid consumption depleting the resources that are components of the earth for being stable. Individual minds are filled with transcendent desires and these desires are eventually quenched by the available natural resources. Earth is a home for seven billion people for now but after few decades when the population is double fold, it will be dwelling place for 14 billion people. The needs of this huge number of human beings cannot be supported by the Earth's natural resources, without degrading the quality of human life. If one does not take initiatives to reduce one's ecological footprint, eventually it will result in demise of earth. Nevertheless, increasing population contributes towards making the earth warmer place and the USA military despite being large and powerful in the world still fear the effect of climate change which they succinctly called" the single greatest threat to humanity'. When there is more consumption, more resources are extracted from the environment thus destabilizing the earth in long run. If one looks upon the trends of production and consumption of energy globally, one can foresee the times when fossil fuels from oil fields will run dry. It will also be impossible to meet the demands for the food from existing agro systems. Pastures will be overgrazed and industrial growth will create ever greater problems due to pollution. The lakes will not have enough fish and larger holes will be created in ozone layer due to discharge of industrial chemicals. If there is economic growth due to industrial revolution or increased amount of food by green revolution it will automatically favour the population growth, thereby increasing consumerism. Consumerism is related to constant purchasing of new goods, with little attention to their true need, durability, product origin, or the environmental consequences of their manufacture and disposal. Consumerism interferes with the sustainable use of resources. Assadourian believes that consumption is increasing as individuals require more resources to support their life style demands.

If every person in the globe started living like an average American then consumer lock-in situation will be confronted which literally means the buyer getting trapped in constant purchase of goods generating unsustainable practice. Rapid consumption rate will encourage more production from industries. Industrial sector will extract more resources from the environment making the Earth weaker place with passing time. One is considered wise if one knows that there is only one planet that supports life but one is wiser if one believes that planet holds the dreams of approximately seven billion people besides fostering them. Consumption includes everything such as food, land, clothes and many more that are required to sustain lives on the Earth. Rapid consumption means it will make an existing industrial sector go more active.

When the industrial sectors are involved in economic development, many disasters come attached along with its service. If there are failures in its management, it will cause drastic disasters such as Bhopal Tragedy that occurred in 1984 where Union Carbide's plant leaked 43 tons of methyl isocyanines that is used in the manufacture of pesticide and Chernobyl nuclear meltdown which occurred in 1986 where Nuclear power station at Chernobyl in

the erstwhile USSR developed a problem that led to a fire and a number of explosions in its reactor. The radioactive dust spread and covered not only Europe but also North America. These disasters occurred due to industrialization which is encouraged by mankind for economic development so that every person is provided with adequate food supplies and associated facilities for betterment of living standard. However, if every person in the world is acquainted with the disasters that have already occurred and the hazards that are likely to occur due to rapid consumerism, it will put fear in the minds of people and might help to reduce their ecological footprint, thereby giving the Earth longer duration to flourish.

The current consumption patterns are depleting non renewable resources, poisoning and degrading ecosystems and altering the natural processes on which life depends. Consume with care because one would never like to see the resources go into waste and degrade the quality of the only planet we have- The Earth.

Mr. Wood

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in National Law (PGDNL B)

Author: Thinley Wangmo

At first, Mr. Wood reminded me of someone's grandfather. He was pushing seventy years and had reached retirement. He got around just fine, but his step had a little hobble. The soles of his black shoes were thick to support his lower back. After all, he was on his feet all day. He had been in the district so long, jokes went around that claimed he had been teaching since the founding of the school in the early 1900s. He always wore a plaid button-up, the kind grandpas wore. That kind of button up those hands-on jobs required. Not the creased, business kind of button-up. His sleeves were always rolled up and ready. Suspenders wrapped around his shoulders to hold up his tan khakis. I remember walking into his classroom the first day regretting scheduling such a "boy class." As I sat on the far side of the room, I watched boys walking into the classroom and picking a desk. The bell rang that signaled the beginning of class. The door in the back of the room opened slowly and the class dropped silent. Mr. Wood slowly walked across the classroom. Each step seemed to symbolize a story-Heavy and wisdom laden. His footsteps demanded respect. He was just a little under six and a half foot tall and weighed at least two hundred fifty pounds. He has grown like a bear. The room was still as every eyeball was focused on the quiet pat his shoes made. He did not say anything as he descended across the cold tiles. Finally, he made it to the big, old wooden desk at the front of the room. He turned slowly to face the class. His eyes were sunken in and his shoulders held a little hunch. He was still silent for a second, and then he let out a sound. He growled. This growl was not an accidental sound, like the ones from your grandpa due to old age. This growl was deep and long. It was purposeful. We sat there in utter confusion questioning if this was somehow a greeting. Though we were still in the first two minutes of class, I felt as if I had been sitting, watching, and anticipating for hours. That was the first impression of Mr. Wood. His name perfectly described him: Wood. That is also what he did: woodshop. Between each of his class periods, he would hide away in the shop where the door in the back of the classroom led. The shop had interesting lighting. It was darker than classroom lighting, but bright enough to cut wood. The whole room had a blue tint to it. The shop was always cold and had no windows. There was a collection of saw machines and a smaller room that held all of the handsaws, sanders, and other various tools. The period passed only by five minutes, but he always found time to escape to the shop. Mr. Wood often appeared from the back of the class-

room two to three minutes after the bell rang. We had to do book work and pass a test before we were allowed to start working in the shop for the semester. One day, after Mr. Wood entered the classroom from the shop, he started to instruct the class. One of the boys mouthed off loudly to him, “Why do we have to do all of this stupid book work?” Mr. Wood slowly stood up and started to take those familiar deliberate footsteps towards the boy’s desk. Once he finally reached near him, his eyes popped out of the glass and sat it right on the kid’s desk. The class was silent. Mr. Wood took his time going back to his old, wooden desk. The tap of each step seemed to echo across the classroom. He sat down and stared at all of us. He was not angry, though. One could tell by the look in his eye that there was sorrow. Then he spoke. “I’ve seen things.” I think the pun was intended, however the moment was too serious and the feel of the room was too tense for it to be funny. I think it was more for emphasis and a symbol of what Mr. Wood was about to tell us. Mr. Wood continued, “I fight to continue to keep a woodshop class offered each year. There have been accidents, not fatal, but accidents are serious.” His voice was quiet yet stern. “In order to keep your mouthy ass safe, we take precautions.” The room was already still, but to hear a teacher cuss in only seventh grade was mind-blowing. After that statement we sat there quietly thinking about what Mr. Wood had said until the bell rang, dismissing us from class. My mind wandered about all of the possible accidents that could have happened. Mr. Wood carried a heaviness to him that was more understood after this class period. After a few days, that same boy asked Mr. Wood another question, “How did you lose your eye?” Again, Mr. Wood was silent for a few seconds; a sweet smile began to form. He started his story. Ten to fifteen years before, Mr. Wood took a solo camping trip. He described to us about how he was quite the outdoorsman. He took his small, two-door truck out to the woods to find a clearing where he could set up camp. His trip was planned for only the weekend, and as the sun came up Sunday morning, Mr. Wood was out on the bank for fishing. It was silent and peaceful. The sky was glowing pink and orange light and the colours danced on the fog above the water. Suddenly, he was knocked to his knees from behind. He turned to see what struck him; there was a bear towering above. He reached for a stick and hit the bear. He ran toward his campsite and the bear quickly followed him. Mr. Wood drove under his truck and rolled to the far side. The bear slowly walked around the truck a few times as Mr. Wood lied completely still. His paws took firm, purposeful steps. He stopped on the driver’s side. The air was completely still for a long moment. The bear swatted his paw once, striking Mr. Wood’s face and he ran off into the woods. The story may have sounded far-fetched, but no one seemed to question it.

The remembrance

the day you were angry and went
the flowers on the peach trees were pink

the day I thought I missed you
at the coffee-talk
the evening was calm and lazy
and the floral fires of bottlebrush fragrant

when I sat on a culvert for an hour
because my vision did not serve me
(and you offered me a guiding hand)
it was a bright day
a bright sunny day

but the night my friend messaged me about
your passing away
in the middle-east bombs were going off
and outside my house
there was a heavy rainfall

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Benu Prasad Dahal

Our Stay in RIM

Reached with excitement,
Introduction was at its peak among new faces,
Morning was freezing but excitement provided warmth.
Words were exchanged with respect unlike before.
Soon bonding was commenced.
Some survived, some ceased over self-made matters.
Enjoyment chased by every trainee till
Painting of a white paper with ink approached
Albeit academic performance was a need but GDP, a debt
Motive behind was to attain intra and inter fellowship.
Habitually competition among heads were stimulated
Few did for fun
While many - to make a difference
Meantime, outing was fashioned by every class.
Sweet and lasting memories pictured,
Bit of rowdy cozies a drunk man returning back to room.
Seasonal change in weather was accompanied with seasonal RIM scrutiny.
By the end, jumping proficiency was perfected with enhanced nocturnal vision.
Many changed except one – mess;
Whining was dominant during meals,
Under compulsion some ate for survival and rest made RIM dogs grow fat.
Lessons were learnt while complaining and adjusting
At first waited for 9 then 6 and now finally arrived at end.
Anxious is all, yet departure I fear,
United we have been and so shall we remain.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Financial Management (PGDFM)

Biren Gurung

Doves

Don't turn from me because of what you see
Shall I release the doves for you?
They're in my pockets with the rabbits
Believe in the existing but unseen
My shoulder is a wild blue tree
Can you afford to pass up love's canteen?
Take a drink against the dryness of the soul
And I'll release the doves and you will see
Jump out of yourself. Jump to me.
I'll do it with you—one, two, three—
let's drop these covers together
Don't turn away because of what you see

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Financial Management (PGDFM)

Leki Zangmo

Loneliness

I want the taste of loneliness to come to
my tongue
Like salted ice cubes or wined pomegranates.

I will grab it with my tongue, pin it against
my palate,
Strangle it until it asphyxiates and chew it
with my clattering teeth

I won't swallow it
I will keep it there naked, disarmed and I
will eat a ton of fire
To set my lips ablaze

I want its cold claws to dig into my flesh,
Its hands to touch my heart.
I want its hair to cloak my eyes.
I want it to leave careless footprints on my
helpless papers

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Tashi Dorji

I Wish You Knew

Straight in my eyes you stared
That majestic sight trapped me.
Waved all my nerves together
Not realizing the falling soul inside.

Could it be the same for her?
Am I the one in her search?
Well everyone needs love
But doubts scribbled my brain.

Seconds and hours, day and night
Let it move and remain patient,
Give it a chance and you will show
The brightest in me you will dig.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Financial Management (PGDFM)

Thinley Dorji

Suicide

As I gaze at the stars above,
In this moonless night,
With all the thoughts running in my mind,
Feeling them closer as seconds passes by,
Saddened and sorry for all those youths,
Curious but why obsessed about SUICIDE!?

It is easy for you to tie your dear neck and hang yourself,
It is just a matter of few minutes, few struggle,
And you are done.
It's easy to be frustrated and opt to commit suicide
But dear, did you ever think about what happens to people you leave behind?

Seeing you lying there motionless,
Your father becomes speechless.
Unable to sink the news in,
Struck with pain more than his heart can take,
He gets ready for the day, yet he always dreads.

You mother faints.
She wants to be strong but she fails.
She keeps on thinking about her dear child and breaks down in tears.
Siblings, as they look at you who has now turned cold and blue,
They regret every fight with you.
My dear child, as you left, you took their happiness.

The author is currently pursuing Post Graduate

Diploma in Financial Management (PGDFM)

Tshering Lham

Estrangement of Intimacy

Sat by the corner I seemingly seethe
For the long last tedious thoughts throttle
The aching heart at its hardy breathe.
Squeezed I this odious mind to rattle,
I behold none but a subject of vain
Which hold no roomy outlet my pain.
My conscious laid like a witch's porridge;
Stagnant, stunned, stupefying and dull.
Yet I bewailed at length to bridge
The old man's utterance of technological cull.

By invasion the earthling it possessed,
By power it turned into their rudimentary need.
Of this epidemic emperor the earthling are obsessed
For it shall maim and slay those failing to heed.
Time; the noble stead it ride,
Feeding on manly wit
To magnify and expand its mighty tide.
And of impending annihilation it writ.

Of equals it meddle amongst the rich and poor,
Large and small, barren and green;
All through highs and lows, from gates to doors.
Like a lady who daily preen
Amid the countries' chemical warfare it sow.
Among the people, cyber threats it grow,
Yet like a maid it bow and tow
Away the time and intimacy that earthlings crow.

From our home, our love it snatches,
For mothers in kitchen they constantly hold
Whilst the daughters, a mobile she always catches
Scrolling facebook and casting an altered mold.
The computers toss the fathers in a work maze
While drugs heave the sons in a daze.
Yet like in debt, all our time to technology we owe
Deserting our love and disremembering to show
The intimacy and time that we together entail
To shelter our planet and to nurture humane love.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Kinley Wangchuk

The Girl

There is a girl

Silly but brave

This beautiful woman you might want to know

She used to drink

Yet never drunk

She used to laugh

Listening to birds chirp

There was this girl

Flawed but always happy

This beautiful woman you might want to know

She has my heart

I see her

Everywhere in everyone

Always cheerful

Smiling so bright

And joyful

She is, yes,

The best mistake of my life

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Pema Seldon

Clover

Clover they say is weed,

But I say it is a lucky weed

An afternoon invested in finding

The four petals is the ray of hope

And hope is what keeps us alive, in times of despair

I see nothing but beauty

Beauty of growing against the odds of being weed

While others could only grow three,

You outnumbered and became four.

You my dear,

Is an epitome of beauty in odd!

It's a pity that others don't find you easily,

Its ill fortune that we couldn't grow four

But it's an honour

To be in this garden with YOU.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Nima Lhamo

A tribute to the 4th King of Bhutan, Jigme Singye Wangchuck

Certainly is our king (the great fourth) the true reincarnation of Zhabdrung Rinpochhe
Conceived a unique philosophy of Gross National Happiness (GNH)
Solemn thanks is ours for making Drukyul known to outside world
And we prostrate at the feet of your Majesty, the precious fourth.

To stabilize the future of our society
And to bring best integrity in the minds of youth
Solemn thank is ours for providing free access to education
And we prostrate at the feet of your majesty, the precious fourth.

Protecting the disciples with compassion, is our only king
Giving us the best taste and feel the aroma of happiness- present and future
Solemn thank is ours for providing free access to health services
And we prostrate at the feet of your Majesty, the precious fourth.

Letting other living creatures enjoy their environment privileges
And to prevent from certainly uncertain natural forces
Solemn thank is ours for conceiving environmental protection strategies
And we prostrate at the feet of your Majesty, the precious fourth.

For Bhutan (Drukyul) to hold its eternal sovereignty
Precious is his act of preserving age old values
Solemn thank is ours for diligently taming evil forces
And we prostrate at the feet of your Majesty, the precious fourth
Destined to be great leader as prophesied
Born nowhere else, but here in Drukyul- the land of thunder dragon
This precious jewel is indeed the fruit of our cumulative faith
And may the great fourth remain as our protector forever.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Financial Management (PGDFM)

Phub Dema

Autumn of my life

Deep azure blue sky, yet clouded it is
Golden splendid leaves, but dying they are
Warm sun rays, yet cool dry winds
Crystal clear rivers, but shrinking they are
The autumn of my life.
And I stand here, shriveled and frail
With my sun clouded and gone
My hopes, they are dry.
The wind wilts my soul,
And my energy ebbed away like the waves.
Perhaps, to be a better me,
I shall stand strong and tough
And see this autumn pass.
When the dear winter strolls and embraces me,
I shall walk the snow, search a seed,
The seed that would best define me.
So when spring crawls along, I shall be planted anew
Amongst the chirping birds,
And budding plants, I shall grow my roots.
In summer, when the rainbow birth from rain,
I shall grow towards the blue canopy.
When autumn of my life revisits,
I would stand proudly in the golden hues.
That autumn revisits, it is a joy.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

- Tashi Zangmo

Bhutan, a Heavenly Abode

Bhutan, a heavenly abode
Timid but the only paradise on earth
Serenity escorted with each rising sun
Beams of expectancy everywhere
We breathe in countless blessings everyday
Reigned by a selfless monarch
Blessed by a divine religious head
Bound by a rich cultural heritage
Guided by the principles of GNH
We certainly trod on the path of perpetual peace
King Khesar with utmost endearment
Exhibit boundless affection towards his subjects
The citizens with uttermost patriotism
Unveil enormous loyalty and dedication
We are certainly adored by the world
As long as this world exists
May there be eternal bliss
May we be reborn here for generations
May Wangchuck dynasty flourish endlessly
May Dharma prosper for eons

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Tsheyang Choden

How did it happen?

Little do human care about one another
Wealthy one is yet little do one shares
Literate without humanity
Intelligent species only for destruction
and sufferings
Physically beautiful and radiate coldness
unto others
Advanced with technologies
And are busy building walls to shield
from one another
Celebrate one's victory over other's happiness
What happened to the beautiful world
everyone dreamt about?
I retreat myself with deep and shuddering
breath

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Namgay Wangmo

Rejected dejection

Thou traumatized me in paths I can't recount
Rejected, betrayed and dejected am I
Despair call of this heart, me can't exeunt
My throbbing heart echoed ah! Why, oh why?

This is even though; I so hard try in vain
With thy deafening silence, can love awake?
Mastered I, to daily live with grievous pain
Must my mind and heart, for you I forsake.

Away from me, took you my tender dreams
Wandered I to feel as some queasy trash
My tears drew not in droplets but in streams
As my esteem then crumbled with a crash

The dusk of August, you left me in blues
Blessing in disguise, thee now be my muse.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Kinley Namgay

He Was There!

He was there when I needed him,
He was there when I asked for him.
He was there when I wanted to see him,
He was there when I wanted to be loved and
He was there when I missed him.
He held my hands with his fingers,
And taught me to walk.
He spoke a word; though I understood none,
And made me repeat after him.
He would run to make me stand,
And he was there trying to catch me when I fall.
But now, I see him no more:
I know he hasn't gone back to God.
He isn't there to catch me when I fall.
He isn't there to watch me become a man.
He isn't there to show me the right path.
And he sees me no more.
Like a desert longing for rain,
I am here longing to hear from him;
I wonder whether he does the same for me!
The day he moved out from home,
I understood that he isn't going to turn back.
And here I am missing him sincerely.
And now; I need him,
I want to ask him why he left.
I want to see him;
I want him to love me;
I want good things to happen again.
I know that these things are hard to happen again:
But I miss you and I love you-Dad.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Financial Management (PGDFM)

Sangay Tenzin

Uncovering Novelty in Bygone Phase

I recall seemingly longing for this day
Eureka! Truly the day is today.
It has appeared just as wished
I feel undoubtedly blessed.
Sheesh! Those days were willy and silly
I was then blunder, truly and wholly.
Gone are now all those phases
I am now left just with flashes.
Gosh! Not gone are those beyond reminiscence
I always feel their vivid presence.
Crystal clear still is my bygone
Lively, I feel like never actually gone.
It's a fun going back those days
It's nothing more than the feel of these days.
Throwbacks are awesomely racy
Albeit those days are now unlikely.
I have gone too far from those delights
Never had I been glued to their sights.
Now I attend gone string of allures
But now those appeals are just drosses.
Over-walked is journey, I see
I walk back to re-start never to flee.
Those will now be held tight
No more adieu to bygone delight.
Jiffy and jiggle, I want my journey to be.
Most apparently by your side, I would be.
My return, I bet will be speedy
No doubt you will see me glossy.
I take pride holding back the past
For those are genuinely our part.
I am madly surprised doing so.
It's magical so much and so.

Jeepers! Never gone yet is my no more glee
Miles to go still for it to be gone.
Fresh and new, I find and will be always
Charm of novelty is what it breeds.
Whether I have gone through those phases,
I wonder
How did I grow and reach this height, I ponder.
I remember those phases, I didn't bypass
Neither in those phases, I could surpass.
Anything I remember I had, find new
These are rather vivid and easy to view.
I cherish the comeback of my gone by
Hereafter, strength to strength I will hold by.
Now I am yet to do those done
And to enjoy the past to be treated gone.
Nothing I had once upon a time is memory
Everything I find in past is new glory.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Sonam Yeshi

The bird and the sky.

Profoundly and heavily, she gasped
Upon that dark clouded sky, she gawked
A mad monsoon, she imagined
So her white wings, she folded forlornly.
The rays, they caressed the cunning clouds
And ran through to fondle her eyes.
The winds inspired the clouds to run fast
To unveil the deep dear sky.
And she, though alien to flying,
The desire to see below burnt her soul,
And the sky, oh! How the dear sky welcomed her.
Like a thirsty child running to the mother
Fast she soared higher and higher,
And into that immeasurable blue, she spread wide
and happy
Before the siren she heard,
Before she could ever savour the moment,
The clouds ran fast like they did before,
And veiled the sky, the cruel clouds did.
Numb, the innocent creature froze
For everything happened within a blink.
Fast and swift did she fall back,
And greatly the clouds poured.
Like a fool, she fell for the sky.
Like a dupe, she believed the clouds would allow.
Now soggy and scarred, she cried.
But still, still dreamt of flying higher
Above the clouds, devoid of rain.
For where else is pleasure free of pain.
When the sky clears again,
When the sun peeps again,
When the clouds play again,
The white bird will fly again.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in national Law (PGDNL A)

Dechen Zangmo

The Unsung Hero

She fights the cruelty in this world

Like a tree growing on rocks

That grows tall despite the odd

If pain should give strength

Then she has the greatest strength

Enduring the ruptures and wrecks

If love is what humanity is?

She can change this world with humanity

For no one loves more than her

And everything she touch becomes splendid

If she be the guardian

No one shall ever be slammed

A woman with a tender strong heart

That can shed tears and move mountains

Mothers truly are a handsome creation by god.

The author is currently pursuing Post Graduate Diploma in Public Administration (PGDPA)

Nima Lhamo

CAMPUS EVENT

Annual Rimdro

The annual Rimdo for the year 2017 was performed on the 7th July at the institute's Chosham. The annual religious conduct commenced a day before with the Tshongop performing an elaborated Gae-tae of the whole RIM campus. The Rimdo was presided over by His Eminence the Geytshok Lobey from the Zhung Dratsang with 13 monks. All trainees, staff, faculties including Durector General and other important guests from outside visited the Chosham and offered their prayers along with nyendhar, tshog and druna. The annual Rimdo is conducted each year in the institute to invoke blessings for peace and happiness and ward away bad lucks and obstacles.

Voluntary Labour Contribution to Paro Drugyal Dzong Reconstruction

On 15th July, 90 RIM trainee-volunteers proceeded towards Paro Drugyal Dzong for labour contribution as per Zhenphen Tshongpa's Plan of Actions. The much enthused volunteers begian collecting and carrying stones as soon as they arrived. Teas and snacks were served shortly followed by lunch

all funded from the Zhenphen Tshogpa account. The organizer, male coordinator of the Tshogpa 2017 said, "I choose to organize this labour contribution

because the dzong was a symbol of victory over a multitude of foreign and local enemies threatening the peace and sovereignty of the country in the past. And the government at the Royal Command had decided to reconstruct 'The Fortress of Victory' to commemorate three occasions: The birth of HRH the Gyalsey, the birth year of Guru Rimpoche and the 400th anniversary of Zhabdrung Ngawang Namgyal's advent in Bhutan. Therefore, given the significance attached to the fortress in the past and the importance it continues to carry in the present, I thought it is a big opportunity for me to be part of the reconstruction activity to restore the dzong to its former glory and grandeur."

Bhutan's Smallness and Vulnerability from a Geo-strategic Perspective

On 20th September, the faculty and trainees of RIM were honoured with the presence of Lyonpo (Dr.) Sonam Kinga, Chairman of National Council, as the eminent speaker to talk on a significant topic, "Bhutan's Smallness and Vulnerability from a Geo-Strategic Perspective". His Excellency highlighted the roles played by our Monarchs in safeguarding Bhutan's sovereignty. He also praised the diplomatic stance maintained by Bhutan because of which we enjoy cordial relationship not only with countries within the region but throughout the world.

Lyonpo ended the session by reminding us about the crucial roles we are required to play not only as citizens of this great nation but also as future leaders. In between the doses of humour, the crux of the matter dissolved seamlessly into the minds of the audience.

....

What does it take to be Happy

On November 9th, Professor Rajagopal Raghunathan currently a Zale Centennial Professor of Business at University of Texas, Austin, concluded the Eminent Talk Series 2017 as the last eminent speaker for the year with his powerful and thought provoking presentation on, "What does it take to be Happy" a book he is currently working on. He began by saying as the country is mastery on the concept of Happiness, his researches and findings have similar elements that we find here in the form of 9 domains and 33 indicators. His book discusses two types of mindsets, Abundance and Scarcity which

determines the level of happiness a person enjoys in life.

Professor is a recipient of numerous awards and honours, his book titled "If you are smart, why aren't you happy?" was rated top 10 books of 2016 and "A Life and Happiness and Fulfillment" was rated top 50 MOOC of all time.

21th Convocation of RIM

The Royal Institute of Management hosted its 21st convocation of 2015-2017 batches of graduates on Wednesday 23rd August 2017. Honourable Prime Minister Dasho Tshering Tobgay awarded the Diplomas to 323 alumni graduating in the field of Master in Business Management (MBA-EL) (5), Master in Business Management (MBA-PA) (9), Master in Business Administration (MBA) (31), Post Graduate Diploma in National Law (58), Post Graduate Diploma in Public Administration (37), Post Graduate Diploma in Financial Management (39), Diploma in National Law (DNL-Public) (27), Diploma in National Law (DNL-Business) (29), Diploma in Information Management System (24), Diploma in Financial Management (DFM-Public) (30), Diploma in Financial Management (DFM-Business) (34). The other guest presents were members of the Board of Directors, Representatives from the international agencies, senior government officials and RIM family. The trainees presented various cultural programmes.

Convocation is a solemn but a joyful climax of the years of hard work put in by the trainees and efforts put in by the members of the Institute. It is a moment of pride to the institute, faculty, staff and the trainees as this important occasion is a culmination of the successful efforts put in by them. The institute hosts the convocation for the graduates annually to celebrate the hard work of the trainees and the efforts of the faculties and the staff of RIM

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༧དབྱིན་ཟླ་༡༠པའི་ཐོན་རིམ ༢༡ པ།
རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེ།

དུས་དེབ་དབྱར་རྫའི་སྒྲ་ལྡིར།

MANAGEMENT FOR GROWTH AND DEVELOPMENT

རྩོམ་སྒྲིག་ཞུན་དག་པའི་བསམ་འཆར།

རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེ་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ དམིགས་ཏེ་ ལོ་རེ་ནང་ དུས་དེབ་ཚར་གཉིས་རེ་བཏོན་དགོཔ་སྦེ་བཟོ་གནང་ནུག། དེ་འབདཝ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ དཚུན་གྱི་བར་ན་ དུས་དེབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷི་ ལྷོགས་གང་ལྷོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རྩོམ་དང་པོ་རྒྱུས་ཚུ་ སྤེལ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་ བྲིས་དང་ འབྲི་བཞིན་པ་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི།

དེ་བཟུམ་སྦེ་རང་ དུས་ཅི་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༧ ལོའི་ སྦྱོང་བརྡརཔ་ཚུ་གིས་འབད་རུང་ ག་ནི་བ་སྤྲོ་བ་ཆེ་བའི་སླན་རྩོམ་དེ་ཚུ་གཅིག་ཤུལ་གཉིས་རེད་ དེ་རྐྱབ་སྟེ་འོང་མི་དེ་ལུ་དགའ་ཚོར་སྤྲོམ་ར་ཡོད་ཟེར་ཞུ་ནི། དེ་སྦེ་རྐྱབ་སྟེ་འོང་པའི་བསྒང་ལས་ དངམ་ཅིག་སྐད་ཡིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགསཔ་ཨིན། སྐད་ཡིག་གོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགསཔ་ཅིན་ རྩོམ་རིག་ནང་ལུ་ཐོགས་ཆགས་མེདཔར་འགྱོ་ཚུགསཔ་ཨིན། རྩོམ་རིག་ནང་ལུ་ཐོགས་ཆགས་མེདཔ་ཅིན་ མི་དེ་མཁས་པའི་གྲངས་སུ་ཚུདཔ་ཨིན། མཁས་པའི་གྲས་ཁར་ཚུདཔ་ཅིན་ མི་གིས་བརྩི་མཐོང་ཡོདཔ་ཨིན། མི་གི་བརྩི་མཐོང་ཡོདཔའི་བསྒང་ལས་བྱ་བ་ག་ཅི་བརྩམ་རུང་དོན་འགྲུབ་ཚུགསཔ་ཨིན། དོན་གྲུབ་ཚུགས་པ་ཅིན་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་ཟེར་རུང་དེམ་ཅིག་དང་ཕ་མའི་དྲིན་ལན་ཡང་དེ་གིས་འཇལ་ཚུགས་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཞུ་སྟེ་འགྱོཝ་ཨིན། དེ་འབདཝ་ལས་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལུ་ དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲི་རྩོམ་འབྲི་ནི་ལུ་ སྤྲོ་བ་མ་ཞེན་པར་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ལགས།

ནང་འགོད་དཀར་ཆག

ཤན་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་དང་ཨིང་སྐད་ཀྱི་སྐོར། ༢༩
མི་དབང་རྒྱལ་སྲས་ལུ་བསྟོད་རྩོམ། ༣༠
མཛེ་བའི་དོན་ཉིད་རྩལ་བའི་ཉེས་དམིགས། ༣༠
དྲིན་ཆེན་ཕ་མ་དྲན་པའི་འཕྲིན་ཡིག་སྙན་རྩོམ་དུ་བྲིས་ནས་བསྐུར་བ། ༣༡
མི་ཚེ་སྙིང་པོ་མེད་ཚུལ་གྱི་ཀ་རྩོམ། ༣༡
སྔོན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ། ༣༢
མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་གླུ་དབྱངས། ༣༢
མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པར་བསྟོད་པའི་གླུ་དབྱངས། ༣༢
འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ལ་བསྟོད་པའི་རྩོམ། ༣༣
རྒྱལ་ཁབ་ལ་གཅེས་སྲུས་བྱེད་པའི་གཏམ་པད་དཀར་ཕྲེང་བ། ༣༣
མི་རྟག་པ་དྲན་པའི་རྩོམ། ༣༤
རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེའི་ཞབས་བྲོ། ༣༤
བསླབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་དཔྱད་འབད་དགོས། ༣༥
རྩོམ། ༣༥
མི་རྟག་དྲན་པའི་རྩོམ། ༣༦
ཡིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར། ༣༦
ཀ་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་འཆལ་གཏམ། ༣༧
མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་ལ་བསྟོད་པ།། ༣༧
གསུམ་བདུད་ཀྱི་རྩོམ། ༣༨
བཟའ་ཚང་གི་ནང་འབྲུགས་ཞི་ཐབས་ལུ། ༣༨

ཞུན་དག།

མཁས་དབང་ལས་རོགས་པ།
དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་
སྦྱོང་བརྡརཔ།
བཀྲིས་བཟང་མོ།
སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན།

(མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར་པ།)

༼ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རྫོང་ཁ་དང་ཨིང་སྐད་ཀྱི་སྐོར་༽

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ལམ་ལུགས་སྲོལ་རྒྱུན་སྐྱོང་དང་ དམངགཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གཞི་འཇམ་རྩ་བརྟན་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ཡར་དྲག་བཟོ་ནིའི་ ཐབས་ལམ་ལུ་ ངབཅས་ར་འབྲུག་མི་ཚུ་གི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་སྐད་ རྫོང་ཁ་དང་ཨིང་སྐད་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་སྦེ་ཤེས་དགོ་ནི་ཨིན་མས།
མ་གཞི་ རྫོང་ཁ་ཟེར་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ དུས་རབ་༡༧ པའི་ནང་རྫོང་གཞི་ཁག་ཚུ་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་སྲོལ་བཙུགས་པའི་ཤུལ་ འབྲུག་པའི་སྤྱི་ནོར་དམ་པ་ ཞིང་གཤེགས་འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ རྫོང་ཁ་འདི་ ཡིག་ཐོག་ལུ་འབྲི་ནིའི་སྲོལ་བཙུགས་པ་གིས་མ་ཚད་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཁ་སྐད་འབད་ཡང་ ཆ་འཇོག་མཛད་ནུག།
ཨིན་རུང་ད་རེས་ནངས་པ་ འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ རྫོང་ཁ་འདི་ ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ གཞུང་འབྲེལ་དུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་ཁར་ སློབ་གྲྭའི་རྩ་གཞུང་ཚུ་ནང་ ངེས་པར་དུ་ཁག་ཆེ་བའི་ཆོས་ཚན་སྦེ་འཁོད་དེ་ཡོདཔ་རུང་། སྤྱིར་བཏང་ འབྲུག་གི་ན་གཞོན་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་དང་སློབ་དཔོན་ གཞུང་དང་སྒེར་སྡེ་ ལས་འཛིན་དང་ལས་ཁུངས་ ལྷན་ཁག་དང་གཙུག་སྡེ་ མང་ཤོས་ཅིག་གི་ནང་ ཨིང་སྐད་འདི་ལུ་ གཙོ་བོ་བཏོན་སྟེ་ རྫོང་ཁའི་ཁ་སྐད་འདི་ལུ་ དགའ་སྣང་དང་སྦྱོང་བ་ ཞེན་སྤུ་ཐལ་སར་མཇལཕ་ཨིན།

རྫོང་ཁ་འདི་ ཁ་སྐད་ རྐྱངམ་གཅིག་མེན་པར་ ཡིག་ཐོག་གུ་ཡང་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་དུ་ ཡིག་སྦྱོར་དང་ ཡིག་སྐྲུར་རྣམ་གཞག་ ལྷག་ནི་དང་སླབ་ནི་ བྲི་ནི་ཚུ་ ག་ནི་བ་བདེ་ཏོག་ཏོ་སྦེ་ཡོདཔ་རུང་། དམིགས་གསལ་གྱི་ འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་རང་ རྫོང་ཁ་ཡངན་ ཨིང་སྐད་ ཉག་རྐྱང་མེན་པའི་ ཁ་སྐད་གཉིས་སླ་བསྲེ་སྦེ་ ཡོངས་གྲགས་ལུ་ ༼རྫོང་ལིཤ་༽ཟེར་བའི་སླབ་སྲོལ་དར་ཁྱབ་སོང་སྟེ་འདུག། དེ་མ་ཚད་ དེང་སང་འཕྲུལ་རིག་ཡར་དྲག་དང་བསྟུན་པའི་ རྫོང་ཁའི་སྐད་ཡིག་དེ་ གློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ནི་ཨིན་རུང་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཡང་ ཨིང་སྐད་ཐོག་ལས་རང་ བརྡ་སྤྲོད་འབད་ནི་ལུ་ ལང་ཤོར་ཐལ་ཏེ་འདུག།

རྫོང་ཁ་འདི་ རྫོང་གཞི་ཚུ་དང་ རབ་སྡེ་དང་དགོན་སྡེ་ གྲྭ་ཚང་དང་བཤད་གྲྭ་ ཁྲིམས་ཁང་དང་བཟོ་བཀྲུད་ རིག་གཞུང་སློབ་གྲྭ་ཚུ་ནང་ མང་ཤོས་ཅིག་གཙོ་བོ་བཏོན་རུང་ དུས་ཀྱི་ཕོ་འགྱུར་དང་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན ཨིང་སྐད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཚུ་ ཆོས་སྡེའི་ནྲམ་དང་ སློབ་དཔོན་ དགེ་སློང་དང་ཨ་ནེམ་ཚུ་ལུ་ལོགས་སུ་སྦེ་ སྦྱོང་བརྡར་འབད་ནིའི་ ལམ་ལུགས་ཡངགཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལྟར་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ཡོད།

ཤར་ཕྱོགས་གི་ཁ་སྐད་ལས་བརྟེན་པའི་ འཕྲུལ་ཕྱུག་གཉིས་ལུ་ ཕན་ཡོན་མང་རབས་ཅིག་ར་ ཡོདཔའི་གྲལ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་སེར་ལུ་ ངེས་པར་དུ་ཁག་ཆེ་བའི་ དམངས་གཙོའི་སྲིད་བྱུས་དང་ དཔལ་འབྱོར་གནས་སྟངས་ཚུ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་སྦེ་ གནས་ཚུགས་ནི་ལུ་ཕན་ཐོག་ནི་ཨིན་མས། ལྷག་པར་དུ་ ཤར་ཕྱོགས་ཁ་སྐད་ཀྱི་ ཕྱོགས་གྲུབ་ལས་བརྟེན་པའི་ གོ་སྐབས་ཡངམངརབས་ཅིག་ཐོབ་ཚུགས་པའི་ཁར་ སྐད་བསྒྱུར་འབད་ནི་དང་ གོ་གནས་གོ་ས་ཡར་སེང་གི་ དོན་ལུ་ མེདཐབས་མེདཔའི་ རིག་རྩལ་ཅིག་འབདཅིཕ་ཨིན།

སྤྱིར་བཏང་འབྲུག་གི་ན་གཞོན་ཚུ་གི་ རྫོང་ཁ་འདི་ཆོས་རྒྱུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ རྐྱངམ་ཅིག་སྦྱངབརྟོན་འབདཕམ་གཏོགས་ མི་ཚེ་ནང་རང་གི་རྒྱུད་ལུ་ཁག་མ་ཆེབའི་སྣང་བ་ཤར་ཏེ་ ནང་དོགས་པའི་སྐབས་ལུ་ ཐ་ན་གཏང་ཡིག་དང་ ཞུ་ཡིག་གཅིག་རང་ དག་ཏོག་ཏོ་སྦེ་ བྲིས་མ་ཚུགས་པར་ ལོག་སུ་སྦེ་རྫོང་ཁ་ ཤེས་མི་ཚུ་ལས་གྲོགས་རམ་ལེན་དགོ་པའི་དུས་སྐབས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡོད། རྫོང་ཁ་འདི་ ཁ་ལས་སླབ་ད་ འཛམ་ཏོང་ཏོ་སྦེ་ཚོར་རུང་ འབྲི་བའི་སྐབས་ ཡིག་གུའི་རྒྱན་དང་ཚིག་སྦྱོར་ ཚིག་འབྲུ་དང་ ཡིག་སྡེབ་ཚུ་ ཚངདགོཔ་ལས་བརྟེན་ ལ་ཁག་ཅིག་སྦེ་ རྩིས་དོ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང བརྩོན་ཤུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལྷབ་པ་ཅིན་ ཁ་ལས་གསླབ་ ཡིག་ཐོག་གུ་ཐོག་ཆད་ལྷག་མེདཔར་ འབྲི་ཚུགསཔ་འགྱོ་འོང་།

སྐལ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ།

མི་མངབདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར་པ།

མི་དབང་རྒྱལ་སྲས་ལུ་བསྟོད་རྩོམ།

༄ མདུན་གྱི་ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས།། སྐུ་མདོག་སེར་ཞིང་བརྒྱད་གཉིས་ལང་ཚོ་ཅན།། ཕྱག་གཉིས་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་གླེགས་བམ་བསྣམས།། འོག་གཉིས་ཐབས་ཤེས་མཆོན་བྱེད་མདའ་གཞུ་འཛིན།། ཞབས་ནི་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་དུ་བཞུགས།། ཤེས་བྱའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ཅིག་ཡི་དམ་ལྷ།། བར་ཆད་ཞི་བར་མཛད་ཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།། རབ་འབྱམས་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོས་དགེ་ལེགས་སྩོལ།། ཡོངས་སྐུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ལས།། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་མཛེས་ཕྲེང་རྣམ་པར་མཛེས།། གང་ལའང་འཇིགས་མེད་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་།། དབང་དུ་ཕྱུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་།། སྤྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་སྤྱི་ཟླ་དང་པ་དང་།། སྤྱི་ཚེས་ལྔ་ཡི་རང་ལུགས་མེ་སྤྲེལ་ལོར།། ཡབ་རྗེ་གེ་སར་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་དང་།། ཡུམ་མཆོག་རྗེ་བཙུན་པདྨའི་སྲས་སུ་བྱོན།། ཉམས་དགའ་གླིང་ཀ་ཡངས་པའི་ཕོ་བྲང་དུ།། རྨད་བྱུང་གསེར་གྱི་གཟུགས་སུ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ།། སྐྱེ་བོ་འབངས་འཁོར་དགའ་བ་དཔག་མེད་དང་།། འདབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་ཟློས་གར་བསྒྱུར་བར་མཛར།། བཞད་པར་བྱས་སོ་ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་ཚོགས།། གསལ་མཁར་ཟླ་བའི་ཟེར་བརྒྱ་འོད་འཕྲོག་ཏེ།། ལྷོ་མོན་ཁ་བཞི་སྣན་ཕྱོངས་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་།། རྒྱལ་སྲས་འཁྲུངས་པའི་གནམ་བཟང་དབྱར་རྔ་སྒྲོགས།། ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་མདངས་མཚན་ཞལ་རས་ནི།། མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་ཆུ་གཏེར་བསྡུས་འདྲ་བའི།། རྗེ་ཙམ་མཐོང་ཡང་ངོམ་དུས་མེད་པའི་གཟུགས།། འབྲུག་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཀྲག་མདངས་ལྡན།། འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བགོ་སྐལ་དུ།། མ་འབོད་རང་གིས་འཁྲུངས་པའི་རྒྱལ་སྲས་མཆོག།། འཆི་མེད་ཀང་ཟུང་སྐུ་ལུ་གེགས་སོགས་དང་།། ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་ལ་འགག་པ་མེད།། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡངས།། ཐུགས་དོན་ཡིད་བཞིན་གྲུབ་པའི་རེ་སྨོན་དང་།། མ་འོངས་ལྷོ་མོན་ཁ་བཞི་རྒྱལ་ཁབ་ཡང་།། ས་སྐྱོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སུ་འདུད་པར་སྨོན།།

མཉལ་རྡོ་རྗེ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིང་བརྡརཔ།

མནོ་བའི་དོན་ཏིང་རྩལ་བའི་ཉེས་དམིགས།

ངབཅས་ར་འཛིག་རྟེན་དཔྱེ་གནམ་ལས་ མནོ་བའི་དོན་ཏིང་མེདན་ ལྟ་བའི་མིག་ཏོ་ཞརཕ་ཟེར་སླབ་དོ་བཟུམ་སྦེ་ དབང་པོ་སྣོ་ལྡ་ཚང་སྟེ་ཡོདཔ་རུང་ མནོ་བསམ་ལེགས་ཤོམ་བཏང་མ་ཤེས་པ་ཅིན་ མཇུག་སྐྱོ་མར་ཚུདཔའི་སྤྱང་མདོང་བསྡུས་ཅིག་ཞུ་ནི།

དེ་ཡང་ ཧེ་མ་ཨཔ་ཏཙུ་པོ་ཟེར་མི་ཅིག་དང་ ཨམ་ཚང་ལུ་སྦྲོན་མ་ཟེར་མི་གཉིས་ཡོདཔ་ཨིན་པས། ཁོང་གཉིས་ལུ་ བུ་གཞིས་དགཔ་ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེའབདནི་དེ་གིས་ ཁོང་རགཉིས་ཆརགིས་ ཨ་ལོ་ཚུ་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཡོདཔ་རང་ལས་བཏོན་མེདཔ་རོགས་ལས་འཚོལ་ཏེ་ ཨ་ལོ་ཚུ་ ཀྲང་ཐང་ལེགས་ཤོམ་སྦེ་འདྲོངས་ཚུགསཔ་འགྱོཝ་ད་ ཁོང་རགཉིས་ལུ་ཡངརྒྱུ་ནོར་ཏ་ལམ་ཅིག་བཏགས་ཏེ་གཞན་ལས་འཚོལ་མ་དགོཔ་ཅིག་གྲུ་ལྡོད་སོང་ནུག། དེ་ལས་ཨམ་ཚང་ལུ་སྦྲོན་མ་འདི་ རྒྱུ་ནོར་དུམ་གྲ་ཅིགཔོ་ དེ་གིས་ རབཟེས་ཏེ་ ཉིནམ་གཅིག་ལས་ཉིནམ་ཅིག་བུམོ་རོགས་མངསུ་མངསུ་དང་ བཤལ་སྐོར་རྐྱབ་ནི་ལུ་དགའསུ་དགའསུ་ ཚང་ལུ་སྦྱོ་བ་ཆེསུ་ཆེསུ་འགྱོཝ་ལས་ ཨཔ་ཏཙུ་པོ་ཚ་གྲུངལངས་ཏེ་ ཚང་གི་ཉེས་དམིགས་དང་བཤལ་སྐོར་རྐྱབ་པ་ཅིན་ རོགས་ཀྱི་ཁ་རམ་ཕོག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་སླབ་པའི་བསླབ་ལས་ མོ་ཧེང་བཀལ་ཅིགཔ་ཟ་སྟེ་ ཕྱི་རུ་ཁམ་ཅིག་འགྱོ་བའི་བསླབ་ལས་ མོ་ཁྲིམ་ན་སྡོདཔ་ཅིན་ ཨུ་པར་རྩང་བཙུག་ནི་ཡོདཔ་བཟུམ་སྦེ་ ཕྱི་ཁར་སྤྱང་བཤལ་རྐྱབ་པར་མ་འགྱོ་བར་མ་ཆགསཔ་ཡར་སོང་ནུག། དེ་གིས་སྦེ་ མོ་རའི་ཕམ་དང་སྤྱུན་ཆ་ཚུ་གིས་ཡང་ ཨམ་སྲུ་གིས་ནུབ་བཤལ་རྐྱབ་ནི་འདི་ཉེན་ཁག་ཡོད་སྦེ་སླབ་རུང་ མོ་ལུ་ཟེགཔ་སྦེ་སླབ་བཟུམ་མཐོང་སྟེ་ ཉན་མ་བཏུབ་ལས་སྤྱུན་ཆ་ཚུ་ཡང་ཕུ་ཐག་རྫོགས་ཏེ་མོ་ལུ་སླབ་བྱ་མ་བྱིན་པས། ཨཔ་ཏཙུ་པོ་ཡང་སེམས་ཤི་སྟེ་ མནོ་བསམ་དེ་སྦེ་བཏང་དགོཔ་ཐོན་ནུག། མནོ་བའི་དོན་ཏིང་འདི་རང་མེདཔ་ཅིན་ ལྟ་བའི་མིག་ཏོ་ཡོད་རུང་ ལེགས་ཉེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེསཔ་ལས། ཉན་པའི་རྣམ་ཅོག་ཡོད་རུང་ གནམ་བཟང་ངན་ཏ་མི་གོ་བས། དྲི་ཏུམ་མི་ ཏ་པ་ཡོད་རུང་ དྲིམ་ཞིམ་ལྷོད་མི་ཤེས་པས། དངོ་གུ་ཆུ་སྣུགས་ཏེ་སིམ་པའི་རེ་བ་བསྐྱེདཔ་ལས་ བཟང་ཤེང་གུ་ གྱི་རྒྱབ་པ་ཅིན་དྲག་ནི་མས་ཟེར་ ཁོ་རགནས་ཚངགསརཔ་འཛའ་རིསམོ་ཅིག་བསྟེན་པའི་ཁར་ ཨ་ལོ་ཚུ་ཡང་ཁོ་རགིས་བདག་འཛིན་འཐབ་ལས་ཁོང་ཡང་གཅིག་ཁྲུད་ཚོད་དེ་ ཨ་པ་ལུ་ལེགས་ཤོམ་འབད་དེ་ཟས་ནོར་གྱི་ཚོགས་འཁོར་བསྐོར་ཏེ་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་ངང་ལུ་སྡོད་ནུག། མོ་ནི་གནད་གྲོགས་ཅིག་ཐོབ་ལས་འཕྲུལ་དགའཕ་བཟུམ་ཅིག་འབད་རུང་ དུས་མ་རིངམ་ཅིག་ལས་རང་ སྐྱག་པ་གསརཔ་ དེ་གིས་རྟག་ཕུ་རང་ རྟ་དང་བོང་ཀུ་བཟུམ་སྦེ་རྡུང་རྫོབ་འབད་དེ་བཞག་པའི་ཁར་ ཨ་ལོ་ཚུ་གིས་ཡང་ལོག་ལྟ་བ་མེནམ་ མཇུག་ལྟ་ཡང་མེདཔ་ལས་ མོ་གི་མི་ཚེ་འདི་སྐྱོ་མོའི་ཁལ་འབབ་དགོཔ་ཐོནམ་ལས་ མོ་ར་ཡང་མནོ་བསམ་དེ་སྦེ་བཏང་དགོཔ་ཐོན་ནུག། ནང་མནོ་བའི་དོན་ཏིང་རྩལ་སོངམ་ལས། །ང་ལྟ་བའི་མིག་གིས་མ་མཐོངཔར། །ཨཔ་ཏཙུ་པོ་ཁྱོད་ལུ་མ་ཉནམ་ལས། །ད་འཛོལ་བའི་ལམ་མར་ཐུག་ཆེ་ཡི། །ཟེར་སླབ་ནུག་གོ།

དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་།

དྲིན་ཆེན་ཕ་མ་དྲན་པའི་འཕྲིན་ཡིག་སྙན་རྩོམ་དུ་བྲིས་ནས་བསྐུར་བ།

༤ ས་སྟེང་འདི་རུ་བཀའ་དྲིན་འཁྲུན་མེད་པའི།། སྙིང་གི་དཀྱིལ་ནས་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཡི།། ཕ་ཡུལ་རྒྱང་རིང་གནས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པའི།། ཐུགས་བརྩེའི་དྲིན་ཆེན་ཕ་མ་གཉིས་པོའི་དྲུང་།། ཡུན་རིང་འབྲེལ་བའི་དྲིན་ཆེན་ཕ་མ་གཉིས།། ལྷ་དང་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ལུང་བསྟན་པའི།། འབྲུག་ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས་བཀྲིས་གཡང་རྩེ་གི།། ཁྲུས་དགོན་པདྨ་འོད་གླིང་དགོན་པ་རུ།། དེར་བཞུགས་སྐུ་གཟུགས་པདྨའི་སྟོང་པོ་དང་།། ཞལ་རས་རྣམ་བཀྲ་བསིལ་ཟེར་ཟླ་འོད་ཉིད།། རྐྱེན་ངན་རླུང་དང་སྒྲིབ་གྱིས་མ་བཙོམ་པར།། འཚོ་ཁམས་བདེ་མོར་གནས་པའི་རེ་འདོད་མཆིས།། ལྷག་པར་ཉམས་དགའི་ཕ་ཡུལ་རྒྱབ་བསྐྱུར་ནས།། ངོ་མེད་དྲིན་ཤེས་མེད་པའི་མི་ཡུལ་དུ།། འཁྱམས་པའི་སྙིང་གི་གཅེས་ཕྲུག་བུ་རང་ཡང་།། བསླུ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་།། ལས་སྨོན་བཟང་པོ་སྟབས་པའི་འབྲས་བུ་ལས།། ལུས་སེམས་བདེ་སྐྱིད་ངང་དུ་གནས་ཏེ་གིས།། ཁིམ་ཕྲུག་རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེ་རུ།། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལ་གང་དྲུགས་བརྩོན་ནས་འདདའ།། ཕ་མ་དྲན་པའི་གདུང་དབྱངས་དྲག་པོ་ཡིས།། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཁྱེད་ཞལ་ལྷང་ལྷང་དྲན།། ཕ་མ་གཅེས་ཕྲུག་འཛོམས་ནས་མཐོང་བའི་དུས།། རང་ཡང་དེ་འདྲར་ཡོད་ན་དགའ་འོ་སྙམ།། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲེལ་བའི་མ་བུ་རྣམས།། སྐབས་ཞིག་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུའི་དུས་མེད་ཀྱང་།། སྙར་ཡང་སྤྱི་ལོ་གཉིས་སྟོང་བཅོ་བརྒྱད་ལོར།། ཡུལ་དུ་འཛོམས་པའི་རེ་སྨོན་སྙིང་ནས་འདདའ།། རེ་ཞིག་ནོར་རྫས་དངུལ་རྣམས་དབུལ་བ་ཡིས།། ལག་རྟགས་བཟང་པོ་སྐྱེལ་བའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་།། ཕ་མ་བུ་གཞིའི་འདུ་ཤེས་ཡུན་གནས་སུ།། འཕྲིན་ཡིག་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་ཕུལ།། སྙན་པའི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་མེད་ན་ཡང་།། དྲན་པའི་གདུང་དབྱངས་དྲག་པོའི་མཆིམ་བཅས།། དཀྲུ་པ་རྒྱལ་བ་ལྷ་བབ་དུས་ཆེན་ལུ།། ཁ་སྐོམ་ཚུལ་ལྟར་དྲན་པའི་ངང་ནས་བསྔོངས།།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ།

མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར་པ།

མི་ཚེ་སྙིང་པོ་མེད་ཚུལ་གྱི་ཀ་རྩོམ།

ཀ་ཀྲ་ལ་གུ་ཆགས་པའི་གུ་རམ་འདི། །
ཁ་ལུ་ཚོར་ཅིག་རེག་ཚེ་ཞིམ་ཞིམ་འདྲ། །
ག་ཕྱད་ལྟོགས་ལེ་ཤིག་ཤི་འབད་བ་ཅིན། །
རང་གི་ལུས་འདི་གཅད་པའི་གཞི་ལས་མེད། །
ཅ་ཆས་རྒྱུ་ནོར་ལེགས་ཤོམ་མཐོངམ་དལུ། །
ཆ་རོགས་ཚུ་གིས་འདོད་པ་མ་བསྐྱེད་པར། །
ཇ་བཙགས་བཟུམ་སྦྲེ་དགེ་སྡིག་དབྱེར་ཤེས་ན། །
ཉ་གང་ཟླཝ་བཟུམ་རང་གི་ལམ་ཡང་གསལ། །
ཏ་རལ་ལྷ་ཚུ་སེམས་ཁར་དྲན་ཏེ་གིས། །
ཐ་ཆད་མི་དང་འདྲན་འདྲ་མ་འབད་བར། །
དལྷ་ཕྱི་མ་ཕན་པའི་དམ་ཆོས་སྒྲུབས། །
ན་ཚུང་གཞོན་པའི་དུས་ལུ་སེམས་མ་ཡེངས། ।
པ་ནེ་རོ་ནི་མངར་རུང་ཡུད་ཙམ་གཅིག །
ཕ་མ་སྤྱུན་ཆ་འཛོམས་པ་སྨོན་ལམ་ཙམ། །
བ་མོས་བུ་གི་མེ་ཏོག་བཙོམ་དོ་བཟུམ། །
མ་འོངས་ང་བཅས་ལུས་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། །
ཙཱ་རི་སྨྱུག་མ་འདྲ་བའི་གཟུགས་ཤིང་འདི། །
ཚ་གྲང་ནད་གཞི་དུག་དྲག་ཚུ་གིས་ཟུན། །
ཛ་ཏི་སྨན་འདི་བཟའ་རུང་ཕན་མི་ཐོགས། །
ཝ་ནང་གཡིབས་རུང་མ་ཤི་སྟོད་ཐབས་མེད། །
ཞ་རྩི་གཟུགས་ལུ་དཔྱངས་ཏེ་ཡོད་དོ་བཟུམ། །
ཟ་འཐུང་ཚུ་ལུ་སྦྱོད་དེ་ཉལ་མ་སྡོད། །
འ་རི་འུ་རི་སྐྱིད་ཐག་ཡངས་ཏེ་གིས། །
ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལྷ་ལུ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན། །
ར་བཟི་ཆང་དང་སྨྱོ་རྫས་སྤྱོད་པ་ཅིན། །

ལ་གཡོག་ག་བཟུམ་འཁོར་ག་མནོ་བསམ་གཏང་། །
ཤ་ཁྲག་ལུས་འདི་སྲིད་སྲིད་ཡོད་པའི་སྐབས། །
ས་སྟེང་འདི་ནང་དཀར་པོ་དགེ་བ་བསམ། །
ཏ་ཏ་ཏི་ཏི་སྡོད་ནི་ཐོབ་ཙུང་རང་། །
ཨ་རྟག་སྡོད་པའི་རང་བ་རང་ལུ་མེད། །
ཏ་ལམ་དུས་ཚོད་རྫོགས་ཏེ་འགྱོཝ་ད་ལུ། །
ཨ་ལ་ཨ་ཙ་ན་སྟེ་ཤི་དགོཔ་ཨིན། །

སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན

མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར

སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ།

ས་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི།། ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྒྱན་ཆ་ཨིན།།
ནང་ཆོས་དང་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་འདི།། འབྲུག་མི་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་ཆ་ཨིན།།
གོངམ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་གོང་ལུ་བཞུགས།། འོགམ་བློན་འབངས་ག་ར་མཐའ་ལས་བསྐོར།། འབྲུག་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོའི་ལམ་བཟང་ལས།། དམངས་གཙོ་གི་རིང་ལུགས་གཞི་བཙུགས་ཡོད།། འབངས་འཁོར་གྱི་རེ་འདོད་བསྒྲུབ་ཐབས་ལུ།། གོངམ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་དགོངས་ལས།། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་འདི།། འབྲུག་གཞུང་གི་འཆར་གཞིའི་མ་སྒྲི་གནང་།། གོངམ་བཀྲིན་ཆེ་བའི་ལམ་བཟང་ལས།། འབྲུག་ན་གཞོན་ཀུན་ལུ་ཤེས་ཡོན་སྦྱོ།། བློ་སྟོབས་དང་བསྟུན་ཏེ་གནང་མི་ལུ།། སེམས་ཉིད་ལས་བཀྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད།། དེའི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཚེ་རིང་བཅུག་ཅིག། དེའི་རྒྱལ་ཁབ་རྩ་བ་བརྟན་གྱུར་ཅིག། དེའི་བློན་འབངས་ཐུགས་མཐུན་གཙང་མའི་ཐོག། དུས་རྒྱུན་དུ་དགའ་སྐྱིད་གནས་བཅུག་ཅིག།

མིག་དམར་ ལྷ་མོ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྦྱོང་བརྡར་པ།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་གླུ་དབྱངས།

༄ ང་བཅས་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི།། ལྷ་དབང་རྒྱ་བྱིན་མི་དབང་བཀྲིན་ལས།། བདེ་སྐྱིད་ལྷ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན།། མངའ་འབངས་ལྷ་ཕྱུག་སྐྱིད་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན།། ང་བཅས་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི།། ཀླུ་རྒྱལ་གཙུག་ན་མི་དབང་བཀྲིན་ལས།། ལོངས་སྤྱོད་ཀླུ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན།། ཀླུ་ཕྱུག་མངའ་འབངས་སྐྱིད་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན།། ང་བཅས་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི།། བཙན་རྗེ་ཡམ་ཤུད་མི་དབང་བཀྲིན་ལས།། སྟོབས་ཤུགས་བཙན་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན།། མངའ་འབངས་བཙན་ཕྱུག་དགའ་བའི་གླུ་དབྱངས་ལེན།། ང་བཅས་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི།། ཨོ་རྒྱན་གུ་རུའི་སྦས་གནས་ཞིང་ཁམས་ཨིན།། པདྨའི་རྣམ་སྤྲུལ་མི་དབང་བཀྲིན་ལས།། མངའ་འབངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་གླུ་དབྱངས་ལེན།། ང་བཅས་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་འདི།། ཡུལ་གྱི་དགེ་བཅུ་ཚང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨིན།། ཆོས་རྒྱལ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་སྐུ་དྲིན་ལས།། བདེ་སྐྱིད་ཉིམ་རྟག་ཏུ་ཤར་བར་ཤོག།

,,

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པར་བསྟོད་པའི་གླུ་དབྱངས།

༄ གནས་ལ་ཕུན་ཚོགས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཞིང་།། རྣམ་པ་ཆོས་ལྡན་སྨན་ལྗོངས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ།། ཕུན་ཚོགས་བསམ་གཏན་ལྷ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་།། ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་མི་དབང་བཞུགས་པའི་གནས།། སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཨོ་རྒྱན་པདྨ་འབྱུང་།། རྣམ་རོལ་ལུང་བསྟན་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་དཔལ།། མཚན་བཟང་དཔེ་བྱད་ལྷ་བས་ཆོག་མེད་སྐུ།། འཇིག་རྟེན་མཛེས་སྡུག་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པ་འདྲ།། ཆོས་ལ་ཕུན་ཚོགས་ཐེག་ཆེན་དཀར་སྙིང་ཟུང་།། རྣམ་པ་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལྷ་བའི་ལུང་།། བྱམས་བརྩེའི་བཀའ་སློབ་གསེར་གྱི་ཐིག་པའི་ཆར།། རྟག་ཏུ་འཛམ་གླིང་སྐྱེ་འགྲོའི་བདུད་རྩིར་གྱུར།། དུས་ལ་ཕུན་ཚོགས་བཅུ་ཕྲག་བཅུ་པའི་དུས།། རྣམ་པ་ནད་མུག་འཁྲུགས་རྩོད་ཞི་བའི་གླིང་།། ཆོས་ནོར་འདོད་དང་ཐར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་སྐལ་བ་ལྷ་ལས་བཟང་།། འཁོར་ལ་ཕུན་ཚོགས་རྗེ་འབངས་རིག་འཛིན་བརྒྱ།། རྣམ་པ་ཆབ་འབངས་དམ་ཚིག་གཙང་མས་བསྐོར།། སྐྱབས་གནས་ལྷ་གཅིག་མི་དབང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ།། མི་འགྱུར་གཡུང་དྲུང་ལྷ་བུར་ཞབས་བརྟན་གསོལ།།

བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།

ཁྲིམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་པ།

འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ལ་བསྟོད་པའི་རྟོམ།

༄ དཔལ་ཆོས་ལྡན་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་ཡུལ་འདིར། །སྲིད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །འབངས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་མཐུན་པ་ལས། །འཕགས་སྤྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་འཁྲུངས། །ལུས་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བའི་སེང་གེ་དང་། །ཡིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུབ་པ་ལྟར། །མི་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིས། །དཔལ་འཇིགས་མེད་སེང་གེ་ཡང་དག་མཛེས། །ཕྱི་ཨུལ་ཕ་བོ་དོའི་དམག་ཐོན་ཚེ། །ལུས་སྲིད་པའི་གསེར་ཁྲིར་མ་བཞུགས་པར། །དམག་སྟོང་གི་དམག་དཔོན་མཛད་དེ་གིས། །ཕྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་ངོ་མཚར་ཆེ། །གནས་བཞུགས་ས་གཟིམ་ཅུང་ཁྲ་མོའི་ནང་། །རྒྱ་གསེར་དངུལ་སྒྲ་དྲིག་མི་འཛོམས་ཞིང་། །དུས་རྟག་པར་མི་སེར་མཐའ་དོན་ལ། །ཐུགས་སྙིང་རྗུས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མི་ལྡན་པའི། །སྲོལ་བཟང་པོ་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་དེ། །འབྲུག་རྒྱལ་པོས་འབྲུག་ལ་གཞི་བཙུགས་ནས། །སྟེང་ལྷ་ཡུལ་མཉམ་པ་བསྒྱུར་བར་ལེགས། །གཏིང་དཔག་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །ནོར་རིན་ཆེན་དངོས་སུ་ཐོབ་པ་ལྟར། །འབྲུག་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི། །འབྲུག་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ན་མེད། །གནས་ཆེན་པོ་ལྷ་ཁང་དགོན་སྡེ་སོགས། །མི་ཉམས་པར་རྒྱུན་སྐྱོང་མཛད་དེ་གིས། །ཆོས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་བ་ལ། །སྲིད་སྲིད་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཕྲུག་རྟེན་ཡིན། །མི་དཀའ་སྡུག་ཅན་གྱི་འགྲོ་དོན་ལ། །ཐུགས་འཚེར་བའི་ངང་དུ་མ་བཞུགས་པར། །ཡུལ་མཐའ་ཟུར་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅག །སྤྲིན་བརྟེ་བས་གཟིགས་པར་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག །སྟེང་ལྷ་ཡི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། ཤིང་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་ནོར་བུ་ཡིན། །བར་དགའ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འབྲུག་ཡུལ་འདིར། །འབྲུག་རྒྱལ་པོ་སྲི་ནོར་དམ་པ་ཡིན། །ཕྱི་བཞིན་རས་དཀར་གསལ་ཟླ་བ་མཉམ། །ནང་ཐུགས་སེམས་དུང་དཀར་མདོག་འཛིན་པའི། །དཔལ་འཇིག་མེད་སེང་གེ་མཚན་ཅན་མཆོག །སྐུ་འགྱུར་མེད་བསྐལ་བརྒྱར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

སྐལ་བཟང་ཆོས་སྒྲོན།

མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པའི་གཏམ་པད་དཀར་ཚུན་པོ།

༄ སྔོན་མའི་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་སློབ་གྲྭ་འདིར། །
མ་འབོད་ལྷུན་གྱིས་འཁོར་བའི་བུ་སློབ་དག །
ལྷ་རྣམས་དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་རོལ་པ་ལྟར། །
གཅིག་ཏུ་འཛོམས་ནས་ཤེས་ཡོན་སྦྲང་རྩིར་སྤྱོད།།

ཆོས་རྒྱལ་མི་དབང་རྒྱལ་པོའི་གསུང་བཤད་ནང་། །
མ་འོངས་རྒྱལ་ཁབ་ན་གཞོན་ལག་པར་གསུངས། །
ཉིན་མཚན་མེད་པར་ཕྱག་ཕྱིད་ཞུ་དགོས་ཞེས། །
སེམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཡང་ཡང་ཤར།།

རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་གནས་ཐབས་སུ། །
དཀོན་མཆོག་དཔང་པོར་བཞག་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ། །
ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ངན་ལྷད་མི་བྱེད་པར། །
ལྷག་བསམ་ཐོག་ནས་ཕྱག་ཕྱིད་ཞུ་བར་སྨོན།།

མི་དབང་ཐུགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བློ་གཏེར་ནས། །
རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དམངས་གཙོའི་ལྗོན་ཤིང་འཁྲུངས། །
འདི་ནས་དགའ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་འབྲས་སྨིན་ནས། །
འབངས་འཁོར་བདེ་སྐྱིད་ངང་དུ་གནས་ཏེ་ཡོད།།

ལྗོངས་འདིའི་སྲོག་རྩ་ལུགས་སྲོལ་སྙིང་པོ་འདི། །
རང་རེའི་ལུས་སོགས་གཅེས་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །
དེ་དག་ལེགས་པར་བསྲུང་ཞིང་མ་ཉམས་པར། །
མ་འོངས་ན་གཞོན་ཚུ་ལུ་སྤྲེལ་ནི་ཨིན།།

དང་པ་སྐྱབས་མགོན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། །
གཉིས་པ་ཕ་མ་བཟང་པོའི་བྱམས་བརྩེ་དང་། །
གསུམ་པ་མི་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སྨོན་ལས། །
འབངས་འཁོར་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་དོན་འགྲུབ་བཞིན་ཡོད།།

ཀོ་ཏ།

མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར་པ།

མི་རྟག་པ་དྲན་པའི་རྩོམ།

༄ དེའི་ལུས་རྗེན་ནམ་མཁའི་ས་སླུག་འདྲ།།

རྐྱེན་ངན་པའི་རླུང་འཚུབས་འཕྱུར་བའི་ཚེ།།

གཟུགས་དངོས་སུ་མེད་པའི་ས་སླུག་འདི།།

གནམ་སྟོང་པའི་སྤྲུག་ལུ་ཡལ་བར་ཕངས།།

དེའི་གཉེན་གྲོགས་ལྷུམ་རའི་མེ་ཏོག་འདྲ།།

རྐྱེན་ངན་པ་སེརཝ་གིས་བཅོམ་པའི་ཚེ།།

བཀྲག་ལེགས་ཀྲུང་ཤར་བའི་རང་དབང་མེད།།

དེའི་མེ་ཏོག་མིག་ལས་ཡལ་བར་ཕངས།།

དེའི་ཕ་མ་གངས་ཀྱི་ཁ་བ་འདྲ།།

རྐྱེན་ངན་པ་ཉོད་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ།།

དུས་གཏན་རྐྱང་ཆགས་པའི་རང་དབང་མེད།།

ཁཝ་ཆུམོའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བ་ཕངས།།

རྟག་བརྟན་པ་མེད་པའི་མི་ལུས་འདི།།

རྐྱེན་ངན་པ་འཆི་བ་འོང་པའི་ཚེ།།

ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་རང་དབང་མེད།།

ལུས་རྣམ་ཤེས་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདུག།

ངག་དབང་ལྷ་མོ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྙིང་བརྡར་པ།

རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེའི་ཞབས་ཁྲོ།

༄ སྐྱིད་པའི་སྨན་ལྗོངས་རྒྱལ་ས་ཐིམ་ཕུ་ལུ།། ཕོ་བྲང་དང་པ་གསང་ཟབ་ཆོས་རྫོང་ཞོལ།། བསིལ་ལྡན་ཆུམོ་ཨོ་ལ་རོང་ཆུའི་འདབས། རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེ་ཆགས་ཏེ་ཡོད།། ཕྱི་ནང་ཡོན་ཏན་རིག་པའི་བང་མཛོད་ནང་།། བདག་སྐྱོང་འཛིན་སྐྱོང་རང་མགོ་རང་འདྲོང་གི། གདོང་ལེན་ཐབས་ལམ་སྦྱོང་བརྡར་མ་བྱིན་ན།། ཡིག་ཚང་འཛིན་སྐྱོང་ཕྱག་ཕྱིད་འགྲོར་ཐབས་མེད།། བདེ་སྐྱིད་རྩ་བ་དྲང་པོའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་།། དངུལ་རྩིས་བདག་སྐྱོང་བརྡ་དོན་འཕྲུལ་རིག་ཚུ།། གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་གོང་འོག་ན་གཞོན་ལུ།། གསེར་སྲང་བརྒྱ་ལས་ལྷག་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་།། སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་བླུང་དོར་ཡོན་ཏན་དང་།། ལུས་སྐྱེས་དྲིན་ཅན་ཕ་མའི་བསླབ་བྱ་སོགས།། སྐྱེས་སྦྱུང་ཡོན་ཏན་འདི་ཕྱིར་ཕན་པའི་ནོར།། ཐོབ་པ་སྐལ་བ་བཟང་སོང་བཀའ་དྲིན་ཆེ།། གཞུང་འཛིན་ཡན་ལག་གསུམ་ལུ་གལ་ཆེ་བའི།། མི་སྟོབས་གོང་འཕེལ་ལྟོགས་གྲུབ་བཟོ་ནིའི་དོན།། ཤེས་ཡོན་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཐོབ་ལས་བརྟེན།། རྩ་བ་གསུམ་ལུ་ཕྱག་ཕྱིད་ཞུས་ཏེ་ཡོད།། ལུང་བསྟན་ཅན་གྱི་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་བཞེས་པའི་དགའ་སྟོན་ལུ།། ང་བཅས་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེའི་བཟའ་ཚང་ལས།། སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་ལེགས་སྨོན་ཞུ།།

བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།

ཁྲིམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་པ།

བསླབ་བྱ་བྱིན་ནི་ལུ་བརྟག་དཔྱད་འབད་དགོཔ།

བརྟག་དཔྱད་མ་འབད་བར་ ཕན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཨིན་ཟེར་མནོ་སྟེ་ ཡོད་ཚད་གཅིགཔ་ལུ་ བསླབ་བྱ་བྱིན་པ་ཅིན་ རང་གི་སྲོག་ལུ་གནོད་པ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁག་ཡོདཔ་ཨིན། དེ་ཡང་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། ཉེས་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་ན་ཡང་།།གནས་མ་ཡིན་ལ་སྨྲ་མི་བྱ།།ལྟས་ངན་མཐོང་ན་སྨྲ་བ་པོའི།།ཐོག་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྒྲོག།ཟེར་ག་ཅི་གསུངས་ནུག་ཟེར་བ་ཅིན་ ལྷ་ངན་འབདཔ་སར་ངོམ་སྦྲེ་མཐོང་སྟེ་འབད་རུང་ ཕར་ལོགམ་དེ་ རྒྱུད་ངན་པ་ཅིག་དང་ཡང་ཅིན་མནོ་མ་ཤེས་མི་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ཁོ་གི་ལྟ་དེ་ངན་པ་ཨིན་པས་ མ་འབད་ཟེར་སླབ་ནི་མི་འོང་། སླབ་པ་ཅིན་རང་ལུ་ ཉེན་ཁག་འབྱུང་འོང་ཟེར་ཨིན་པས། དཔེ་འབད་བ་ཅིན་ མི་གཅིག་གིས་ གཡུས་ཁར་བྱ་འུག་པ་བཟུམ་ཅིག་མཐོངམ་ལས་ ལྟས་ངན་འུག་པ་ཅིག་མཐོང་ཅི་ཟེར་སླབ་པ་ཅིན་ གཡུས་ཀྱི་མི་ཚུ་གིས་ འུག་པ་ལྟས་ངན་དེ་གི་བཟློག་ཐབས་མ་འབད་བར་ མཐོང་མི་ མི་དེ་ལུ་ གཡུས་ལུ་ལོ་ཉེས་པ་ཅིན་ ཁྱོད་ཀྱིས་ འུག་པ་མཐོང་ནི་དེ་གིས་ཨིན། ཁྱོད་ར་ཤེས་སླ་རེད་ཟེར་ཉེན་ཁག་བཀལཝ་ཨིན་པས། དེ་འབདཝ་ལས་ སྣན་པར་སྨྲས་ན་མི་ཆོས་ཁ་གཟུག་ཅན།།ཚིག་རྩུབ་སྨྲས་ན་དགྲ་བོ་སྦྲིན་བཞིན་འདུ།།ཁ་རོག་བསྡད་ན་ངོ་ནག་སྲ་མི་ཕིག།ཚིག་གི་འབྲས་བུ་ལྡོས་དང་ལོ་ཐུ་བ།།ཟེར་དན་པ་ལུ་ ཚིག་ཏན་ཏོང་ཏོ་གི་ཐོག་ལས་ བཟང་པོ་སླབ་པ་ཅིན་ཆོས་དང་འགལ་ནི་མས། ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཕན་པ་སླབ་པ་ཅིན་ རང་ལུ་དགྲ་སྦྲིན་གྱི་ཚོགས་སྤྱུངསམ་དེས་སྤྱུངས་ཏེ་འོང་ནི་ཨིནམ་ལས་ དེ་བ་གནས་སྐབས་ཅིག་ཁ་བཙུམ་སྡོད་པ་ཅིན་ གནོད་པ་མི་འབྱུང་ནི་ཨིནམ་ལས་ བསླབ་བྱ་བྱིན་ནི་ལུ་ཡང་འཛེམ་དགོ་ཟེར་གསུངསམ་ཨིན་པས་སོ།

དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་།

སྨོམ།

༈ སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་བའི་ཞིང་།། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་སྐྱེས་པ་འདི།།
སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་རྫོགས་པ་དང་།། བསོད་ནམས་བསགས་པ་གཉིས་ལས་བྱུང་།།
ད་ལྟའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་འདིར།། དབང་པོ་སྒྲོ་ལྔ་སྐྱོན་མེད་པར།།
ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས།། མི་ལུས་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱུང་།།
རང་གིས་མ་ཤེས་སྟོན་གནང་མི།། སློབ་དཔོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ།།
བུ་ངེའི་སྙིང་ནས་བཀའ་དྲིན་འདི།། ཉིན་བསྟར་བཞིན་དུ་བསམས་སྟེ་ཡོད།།
སྤུན་དང་འདྲ་བའི་ཚ་རོགས་ཀྱིས།། གྲོགས་རམ་གང་དྲག་མཛད་གནང་མི།།
བུ་ཚུའི་སྙིང་གི་དགའ་བ་འདི།། བསམ་བརྗོད་གཉིས་ལས་འདས་པ་ཡིན།།
ལྷ་ཡི་ཞིང་དང་འདྲ་བའི་ཡུལ།། རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་སྡེ་ནང་།།
ལྷ་ཡི་བུ་དང་བུ་མོ་འཛོམས།། རང་ཡང་དེ་ནང་འཁོར་བ་ལེགས།།
དགའ་བའི་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གྲྭ་ནང་།། མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་མང་པོ་ཡོད།།
བརྩེ་བའི་སྙིང་གྲོགས་མང་པོ་འཛོམས།། དགོ་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིན་རེ་འཕེལ།།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སློབ་སྡེ་ནང་།། ཀུན་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་བསམ་འགྲུབ།།
ཀུན་གྱིས་རེ་སྨོན་བསམ་བཞིན་འགྲུབ།། བཀྲིས་བདེ་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས།།

ར་ཀྱུ་རྡོ་རྗེ།

འཇམ་དབྱངས་ནོར་བུ།

མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར་པ།

མི་རྟག་དྲན་པའི་རྩོམ།

འཇིག་རྟེན་འདི་ནང་སྐྱེས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད།།
ཁ་སང་གསོན་པོ་ད་རིང་གཤིན་པོར་གྱུར།།
རྟག་པ་བརྟན་པ་མེད་པར་སེམས་ལ་ངེས།།
སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དྲན།།

གཉེན་བཤེས་བརྒྱ་སྟོང་འཛོམས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད།།
ཁ་སང་མཉམ་དུ་ད་རིང་སོ་སོར་བྲལ།།
ཚེ་འདིར་གཉེན་བཤེས་འཛོམས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད།།
སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དྲན།།

རྒྱུ་ནོར་རི་ལྟར་སྤུངས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད།།
ཁ་སང་ཕྱུག་པོ་ད་རིང་སྤྲང་པོར་གྱུར།།
ཚེ་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་སྙིང་པོ་མེད།།
སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དྲན།།

གོ་ས་མི་རྟག་ཤིང་ཐོག་འབྲས་བུ་འདྲ།།
ཚེ་སྟོད་མཐོ་བ་ཚེ་སྨད་དམའ་བར་གྱུར།།
ཚེ་འདིར་གོ་ས་མཐོ་ཡང་སྙིང་པོ་མེད།།
སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དྲན།།

ལང་ཚོ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་མཛེས་འགྱུར་ཡང་།།
རིམ་གྱིས་ཡི་དྭགས་ལྟ་བུར་འགྱུར་བར་ངེས།།
ཚེ་འདིར་གཟུགས་མཛེས་འགྱུར་ཡང་སྙིང་པོ་མེད།།
སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དྲན།།

རིགས་བཟང་ཀུན་གྱིས་བསྟུགས་པའི་ཡུལ་གྱུར་ཡང་།།
ཕྱི་མ་རིགས་ངན་དམྱལ་བའི་རིགས་སུ་འགྱུར།།
ཚེ་འདིར་རིགས་བཟང་སྐྱེས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད།།
སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དྲན།།

དེས་ན་སྙིང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ།།
མ་ཆགས་མ་ཞེན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མཛོད།།
སྙིང་པོ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་དྲན་པར་ཞུ།།
ཛ་ཡབ་གླིང་དུ་མཇལ་བའི་རེ་སྨོན་ཞུ་འོ།།

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས།
མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སློབ་བརྡར་པ།

ཡིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར།

རང་རྒྱུད་གཞན་ཕན་བསམ་པ་ཡོད་པ་ན།།
ཕན་པའི་བསམ་པ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱབ།།
དེ་ནི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།།
རྟག་ཏུ་སེམས་ནི་བཟང་པོའི་ལམ་དུ་བསྟོན།།

སེམས་ནི་ཀུན་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་འདྲ།།
ལུས་ངག་བཟང་ངན་དེ་ཡི་གཡོག་པོ་ཡིན།།
སེམས་འདི་བཟང་ན་ལུས་དང་ངག་ཀྱང་བཟང་།།
སེམས་ནི་ངན་ན་ལུས་དང་ངག་ཡང་ངན།།

ལུས་དང་ངག་གིས་བྱ་སྤྱོད་གང་བྱེད་ཀྱང་།།
གཙོ་བོ་བསམ་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པས།།
བསམ་པའི་ཡིད་ནི་མི་བཟང་ངན་པ་ན།།
བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་འབྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་དཀའ།།

ཡིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་རང་ལ་ཡོད་པ་ན།།
རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་མི་སེར་ཀུན་དང་མཐུན།།
ཐ་དང་དམ་ཚིག་ཡུན་བརྟན་གནས་པ་དང་།།
རྒྱལ་ཁབ་ཞི་བདེ་དགའ་སྐྱིད་དང་དུ་གནས།།

ལུས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་བཟང་པོ་དང་།།
ངག་གིས་སྨྲ་བའི་སྙན་ཚིག་བཟང་པོ་གཉིས།།
ཡིད་བཟང་མེན་ན་དེ་གཉིས་གང་ནས་འབྱུང་།།
རྟག་ཏུ་ཡིད་བཟང་དེ་ལ་བསྟེན་པར་བགྱི།།

བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས།
མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སློབ་བརྡར་པ།

ཀ་ཏྲོམ་སེམས་ཀྱི་འཆལ་གཏམ།

ཀྱ་ཡེ་གསན་དང་དཔྱོད་ལྡན་གྲོགས་པོ་ཚོགས།།
ཁ་གཡེང་མིག་གཡེང་མེད་པར་བདག་ལ་གསན།།
ག་ལེར་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་འདོད་ན།།
ང་ཡི་འཆལ་གཏམ་འདི་ལ་ཙུང་ཟད་དཔྱོད།།

ཅ་ཅོ་འཆལ་གཏམ་བཤད་པས་དུས་མི་འདའ།།
ཆ་རོགས་མཉམ་དུ་ཐར་པ་འཚོལ་རེ་ན།།
ཇ་ཆང་འདོད་རྒྱུའི་སྣང་བར་མ་ཞེན་པར།།
ཉ་མོ་ལྤགས་ཀྱུས་འཛིགས་ལས་གྲོས་ན་ཐར།།

ཏ་ལེ་བླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་ཇི་བཞིན་དུ།།
ཐ་དང་དམ་ཚིག་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོར་རྟོགས།།
དཀྱིའི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་མ་འབད་ན།།
ན་ཚ་མི་རྟག་རྐྱེན་གྱིས་འཁྱེར་ཚེ་འགྱོད།།

པ་ལ་ཀུན་གྱི་མེས་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་།།
ཕ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློ་མཆིས་ན།།
བ་མོ་ལྷ་བུའི་མི་ཚེ་ཆོས་བསྒྱུར་ནས།།
མ་དང་འདྲ་བའི་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམས།།

ཙ་ར་ཙི་རི་གཡོ་སྒྱུའི་སེམས་སྤང་ན།།
ཚ་དམྱལ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆེ་ཆེར་དཀོན།།
ཛ་ཏི་སྨན་རྫས་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ན།།
ཝ་མོ་ཤ་ལ་སྲེད་པས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་།།

ཞ་བོ་འོན་པོ་དབང་པོ་མ་ཚང་རྣམས།།
ཟ་འཐུང་ཇི་ཙམ་ལྡན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ།།
འ་ཅག་སྐལ་ལྡན་གང་ཟག་ཕོ་མོ་ཀུན།།
ཡ་རབས་ཐར་པའི་སྒོ་འཕང་བསླེག་ན་མཆོག།

ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་ཁམས་འགྲོར་འདོད་ན།།
ལ་དང་ལུང་པའི་ཕུག་ལ་གཡེང་མེད་སྒོམས།།
ཤ་ཁྲག་རུས་པ་ཟད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས།།
ས་བཅུམ་རླེད་བར་ལ་བརྟོན་འཚལ་ལོ།།

ཧ་ལོའི་མེ་ཏོག་ཁ་མདོག་མཛར་ན་ཡང་།།
ཡུན་རིང་མི་གནས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན།།
ཨ་མའི་བུ་དང་བུ་མོ་ཛེ་མཚར་ཀྱང་།།
མི་རྟག་ལམ་ལས་གྲོས་པའི་ཐབས་མི་གདའ།།

པདྨ་རྒྱལ་པོ།

མི་མང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སྦྱོང་བརྡར།

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་ལ་བསྟོད་པ།

བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས།།གནས་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ།།ཕ་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་གདན་ས་རུ།།མགོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་ན།།འབངས་མི་སེར་བདེ་སྐྱིད་སྐྱོང་བའི་ལྷ།།དཔལ་མི་དབང་འཇིགས་མེད་སེངྒེ་འབྲུངས།།ཞལ་འོམའི་དྲི་རམ་ཡལཕ་ལས།   །ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྐུ་ཚེ་མ་ཐུབ་པར།།གསེར་ཁྲི་གི་གུ་ལུ་བཞུགས་དགོཔ་ཐོན། །རང་འདྲཔ་ཅིག་ཨིན་ཏེ་འབདཝ་ཅིན། །རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕ་རབཞག །མི་རང་གི་ཏབ་ར་འཕྱུག་མི་ཤེས། །ཁོ་སྐུ་ནཕྲ་སྟེ་འབདཝཙུང་ར།   །བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྲས་མཆོག་ཨིནམ་ལས་བརྟེན། །ནང་ཐུགས་རྒྱུད་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་གང་། །དཀྱུང་ཁྲི་གདུགས་ཉིམ་བཟུམ་སྦྲི་རང་། །སྐུ་གཟི་བརྗིད་གང་བས་ཆེཝ་ཙུང་ར། །འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ལུ་བརྩེ་བས་གཟིགས།   །ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀུན་དང་མཐུན་ལམ་མཛད།།ནང་གོང་འཕེལ་ལས་སྣ་བསྒྲུབས་ཏེ་གིས།།ཟམ་ནོར་གྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས།   །འབངས་དབུལ་པོའི་ཕྱོགས་ལས་དེ་གིས་བསྐྱབས།   །དགྲ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཐོན་པའི་དུས། །འབངས་མི་སེར་ཡོངས་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ།   །རང་སྐུ་སྲོག་འབེན་ལུ་བཙུགས་པ་ལུ། །ཐུགས་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་མ་མཛད་པར། །དགྲ་དེ་ཚུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཁོང་མིང་མེད་ཐལ་བར་བརླགཔ་ལས་བརྟེན། །འབངས་འཇིགས་སྣང་ཕྱོགས་ལས་དེ་གིས་གྲོལ། །གནས་ངན་སོང་ཕྱོགས་ལས་གྲོལ་ཐབས་ལུ། །སྨོམ་དམ་ཚིག་གཙང་མའི་སྐྱབས་རྗེ་ལུ།   །ཞལ་བཀོད་ཀྱི་སྐུལ་མ་གནངམ་ལས་བརྟེན།།བླམ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་གིས།   །དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ལས། །འབངས་བློ་སྣ་ཆོས་ལུ་བསྒྱུར་ཏེ་གིས། །ད་ངན་སོང་ཕྱོགས་ལས་དེ་གིས་གྲོལ། །མགོན་བླ་ན་མེད་པའི་སྐུ་དྲིན་ལུ། །ཡིད་དད་པའི་མོས་གུས་བསྐྱེད་དགོཔ་ཡོད། །ངག་གུས་པའི་བསྟོད་ཚིག་ཞུ་དགོཔ་ཡོད། །ལུས་གུས་པའི་ཕྱག་འཚལ་དགོཔ་ཡོད། །ལྷོ་སྨན་ལྗོངས་འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ།།ཡར་གོང་ལས་ཞུ་དོ་བཟུམ་སྦྲི་རང་།།དཔྱགས་ལས་མ་ཡལ་མཛད་གནང་ཞུ། །

དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་།

གུས་བཏུད་ཀྱི་རྩོམ།

ཚེ་སྔོན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལས།།

ཆོས་ལྡན་སྨན་ལྗོངས་བཀོད་པའི་ཞིང་འདིར་སྐྱེས།།

ཞིང་དེའི་མངའ་བདག་ཆོས་རྒྱལ་བཞི་པ་ཡི།།

སྐུ་གཟུགས་པདྨའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་བར་སྨོ།།

མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་སྐྱེས་ཚལ་ནང་།།

མ་འབོད་རང་བཞིན་འཁོར་བའི་གསེར་སྦྲང་ཚུ།།

དགའ་སྤྲོ་བསྒྱུར་ཏེ་སྐད་སྙན་སྒྲོགས་པའི་ཚེ།།

མི་དབང་མཆོག་གི་གསུང་སྐད་ཉ་བར་དྲན།།

དངོས་སུ་ཞལ་མཇལ་གསུང་མཐུད་དབང་མེད་རུང་།།

སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི།།

འོད་ཀྱིས་འབབས་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཤར་བ་དང་།།

ཞི་བདེ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་འདི་ཡིས་ཚོག།

ལྗོན་ཤིང་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པའི་རྩེ་མོ་རུ།།

བྱིའུ་ཙུང་མགོན་མེད་འཁོར་བ་འཁྱམས་པ་ལ།།

བྱ་མོས་བརྩེ་ཞིང་བདག་འཛིན་བྱེད་པའི་ཚེ།།

སྐྱབས་མགོན་མངའ་བདག་མཆོག་གི་ཐུགས་བརྩེ་དྲན།།

བདག་གི་སྐྱེས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྩལ་ཆུང་ཡང་།།

སྒོ་གསུམ་གུས་པ་དང་བཅས་ཐལ་སྦྱར་ནས།།

རྩ་བ་གསུམ་ལ་ཕན་པ་བཟང་པོའི་ལས།།

ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་འབྱུང་བར་ཤོག།

ད་རིང་དྲིན་བསམ་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ།།

མི་དབང་སྐུ་ཚེ་རིང་བའི་སྨོན་འདེབས་ཞུ།།

མི་མཐུན་འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་།།

བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པར་གསོལ་བར་འདེབས།།

རིན་ཆེན་དབང་འདུས།

མི་དམང་བདག་སྐྱོང་མཐོ་རིམ་གོང་མའི་སློང་བརྡར་པ།

བཟའ་ཚང་གི་ནང་འཁྲུགས་ཞི་ཐབས་ལུ་
སྡོད་ཁྱིམ་བརྟག་དཔྱད་འབད་དེ་འཚོལ་དགོཔ།

དེང་སང་ངབཅས་ར་མི་ལེ་ཤ་ཅིག་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་ངང་ལུ་སྡོད་ནིའི་ མནོ་བསམ་ག་དེམ་ཅིག་བཏང་རུང་ ཕོ་མོ་མ་འཆམ་པའི་དཀའ་ངལ་ལེ་ཤ་ཅིག་ཐོན་དང་འཐོན་པ་བཞིན་འདུག། དེ་ཡང་ཕོ་གིས་སླབ་མི་དེ་ མོ་གིས་མ་ཉན། མོ་གིས་མནོ་མི་དེ་ཕོ་གིས་མི་མནོ་བར་ ཕྱི་འགྱུར་ཅང་ཅ་འབདཔ་ལས་ བཟའ་ཚང་ནང་འཁྲུགས་ལངས་ཏེ་ དང་པ་ཁོང་རང་ཕོ་མོ་གཉིས་མ་མཐུན། དེ་གིས་སྤྲེ་བུ་གཞིས་ཚུ་སེམས་དཀྲུགས་ཏེ་ དཔེ་ཆ་བལྟ་ནི་དང་བཟང་པོའི་ལཱ་ལེགས་ཤོམ་འབད་ནི་ལུ་སྤྲོ་བ་ཞན་ ངན་པའི་ལཱ་ ཨ་རཱཝ་བཀྱུ་ནི། ཤོ་རྒྱབ་ནི། ཆང་འཐུང་ནི། ཟས་ངན་སྤྱོད་ནི། དམར་བསད་འབད་ནི་ལ་སོགས་པའི་ལཱ་ངན་སྣ་ཚོགས་བརྩམས་ལས་ སྤྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ཁྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ཡང་ཐེབ་བཙུག་དགོ་པའི་དཀའ་ངལ་དང་བཙོན་ཁང་ནང་བཙོན་པ་མ་ཤོམ་པའི་དཀའ་ངལ། གཞུང་ལུ་ བཞེས་སྒོ་གི་དོན་ལུ་ དོན་མེད་ཀྱི་ཟད་འགྲོ་བཏང་དགོཔ་ལེ་ཤ་ཅིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡོད། དེ་ཚུ་ག་རག་ལས་བརྟེན་བྱུངམ་སྨོ་ཟེར་བ་ཅིན་ བཟའ་ཚང་གི་དགའ་སྐྱིད་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ལས་བརྟེན་འབྱུངམ་ཨིན་པས་ཟེར་ཞུ་ནི། བཟའ་ཚང་གི་དཀའ་ངལ་འདི་ག་ཅི་ལས་བརྟེན་འབྱུངམ་སྨོ་ཟེར་བ་ཅིན་ གཙོ་བོ་ཚེ་སྔོན་གྱི་ལས་དང་འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་ངན་པ་གཉིས་སྤྱི་བསྡོམ་ཨིན། སྔོན་གྱི་ལས་ངན་པ་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་ངན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་ བཟང་པོའི་རྐྱེན་དང་འཕྲོད་ཚུགས་པ་ཅིན་ བཟའ་ཚང་གི་ནང་འཁྲུགས་ཚུ་ཡང་དེམ་ཅིག་ར་མི་འབྱུང་ཟེར་ཞུ་ནི། དེ་འབདཝ་ལས་ རྐྱེན་ངན་པ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཞུ་བ་ཅིན་ རང་སྡོད་སའི་ས་ཁོངས་དང་ རང་སྡོད་སའི་ཁྱིམ་གཉིས་ལས་འབྱུངམ་ཨིན་པས། རང་སྡོད་སའི་ས་ཁོངས་ལས་ག་དེ་སྦེ་འབྱུངམ་སྨོ་ཟེར་བ་ཅིན་ རང་གི་ལོ་ཁམས་དང་ མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལུ་སྡོད་པ་ཅིན་མི་བཏུབ། དཔེར་ན་ ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱར་ཁའི་ཕྱོགས་ངན་ལུ་གདོང་འགོར་ཏེ་སྡོད་པ་ཅིན་ བསམ་པའི་དོན་ཚུ་ སྒྲུབ་ཚུགས་པར་ལཱ་ཁག་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྦེ་རང་སྡོད་སའི་ཁྱིམ་ན་འབདས་ཅིག་རུང་ཁྱིམ་གྱི་སྒོ་དང་ཐབ་ཚང་ ཆབ་གསང་ ཉལ་ཁང་ བཟའ་ཁང་ ཨེ་ཁུག་ ལ་སོགས་པ་རྩིས་གཞུང་དང་མ་མཐུན་པར་ ཕྱོགས་ངན་པའི་ཕྱོགས་ལུ་ ཕོག་པའི་ཁྱིམ་ཅིག་ན་སྡོད་པ་ཅིན་ དེ་ན་ག་ར་སྡོད་རུང་ ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ནང་མི་བཟའ་ཚང་ག་རགིས་ ལེགས་ཤོམ་འབད་རུང་ ཁྱིམ་དེ་ན་ རྐྱེན་ངན་ཅིག་འཐོནམ་འཐོན་སར་སྡོདཔ་ལས་ དེ་གིས་སྦེ་ བཟའ་ཚང་དེ་དགའ་སྐྱིད་དང་ལུ་རྩ་ལས་རགནས་མ་ཚུགས་པར་སྡོདཔ་ཨིན། ག་ཅི་སྦེ་ཟེར་བ་ཅིན་ མེ་གུ་འཛོགས་ཏེ་སྡོདཔ་ཅིན་ མེ་གིས་མ་འཚིག་པའི་ཐབས་ཤེས་ག་དེམ་ཅིག་བསྒྲིགས་རུང་ མེ་གིས་མ་འཚིག་པར་སྡོད་རམི་སྡོད། དཔེ་དེ་བཟུམ་སྦེ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ཡང་ རང་ལུ་གནོད་པའི་ཁྱིམ་དེ་ནང་སྡོདཔ་ཅིན་ འཕྲལ་མ་གནོདཔ་བཟུམ་ཅིག་ཡོད་རུང་ ཡུན་རིང་པའི་བསྐྱང་ལས་ གནོད་པ་འབྱུང་རའབྱུང་འོང་ཟེར་ཞུ་ནི། དེ་འབདཝ་ལས་ ནང་འཁྲུགས་དེ་ཚུ་ཞི་བའི་ཐབས་ལུ་ རང་སྡོད་སའི་ཁྱིམ་དེ་ རྩིས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་རྐྱབ་རྐྱབ་པའི་ཁྱིམ་ཅིག་ན་བཞུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ཤོམ་འགྱོ་འོང་། ཁྱིམ་བཟང་ངན་བལྟ་བའི་ཐུགས་འདོད་ཡོདཔ་ཅིན་ ཡོངས་འབྲེལ་ཚུ་ནང་ ཕས་ཏུ་ (Vastu) གཟིགས་རུང་ག་དེ་མངམ་འཐོབ་ཚུགས།

དགེ་འདུན་དཔལ་བཟང་།

ESTABLISHMENT

The Royal Institute of Management was established in 1986 as the country's apex management institute. It has been mandated to "impart, promote and improve professional knowledge and skills in management and public administration in both public as well as private sector in the nation." It was incorporated as an autonomous Institute under the Royal Charter, 1990 with a Board of Directors as its governing authority.

VISION

"To be a premier centre of excellence in management development and policy research in the region"

MISSION

"To develop socially and professionally responsible and proactive leaders and managers with holistic values and competencies"

STRATEGIES

In order to achieve its vision, mission and milestones, the Institute has mapped out guiding strategies as follows:

- Re-positioning RIM as a mission-driven organization by developing critical mass of leaders and managers and serving as 'think tank'
- Differentiation of RIM's products in terms of special focus on best management practices, experiential methods of learning and integration of GNH values
- Local Governance – Facilitate decentralization process and enhance community participation through capacity development
- Diversification of programmes to meet the needs of key stakeholders
- Benchmarking RIM's programmes for recognition and credibility both at the national and international level
- Developing partnerships and networking with the best management institutions

31 years of Dedicated Service towards Management Development of the Nation

Design & Layout : Yeshey
Photo Courtesy: Yeshey and Yadhuram Pokhrel
Royal Institute of Management
P.O. Box 416, Semtokha; Thimphu, Bhutan
Telephone: +975-2-351013/351014; Fax: +975-2-351029
Website: www.rim.edu.bt